

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU

Johanna Kauppi

VAIHTELUA RUISLEIPÄÄN JA SAUNAAN

- Satakunnan ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden
ajatuksia kansainvälisen vaihdon motivoivista ja estävistä tekijöistä.

Sosiaali- ja terveysala Pori
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
2007

VAIHTELUA RUISLEIPÄÄN JA SAUNAAN. -Satakunnan ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden ajatuksia vaihto-opiskelun motivoivista ja estävistä tekijöistä.

Johanna Kauppi
Satakunnan Ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
Sosiaali- ja terveysala Pori
Maamiehenkatu 10, 28500 Pori, 02-6203000
Toukokuu 2007
Ohjaaja: Hokkanen Liisa
Sivuja 55, Liitteitä 3
YKL: 38

Avainsanat: Hoitotyö, kansainvälisyys, opiskelijavaihto, ennakkoluulot

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Satakunnan ammattikorkeakoulun (SAMK) Porin hoitotyön opiskelijoiden ajatuksia kansainvälisen opiskelijavaihdon estävistä ja motivoivista tekijöistä. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijavaihdon markkinointia Satakunnan ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden keskuudessa. Opinnäytetyön aineisto kerättiin maaliskuussa 2007 kyselylomakkeella. Kohderyhmänä oli SAMK:n Porin ensimmäisen ja toisen vuoden hoitotyön opiskelijoita. Kyselylomake sisälsi 53 strukturoitua kysymystä ja kolme avointa kysymystä. Vastauksia saatiin 62 kappaletta ja vastausprosentti oli 94. Opinnäytetyössä käytettiin määrällistä tutkimusmenetelmää ja aineisto analysoitiin tilastollisin menetelmin.

Opinnäytetyön tulosten perusteella opiskelijat pitivät kielitaidon kehittämistä ja uuden kielen oppimista vaihdon motivoimpina tekijöinä. Myös vieras maa ja kulttuuri sekä vaihto-opiskelun hyöty työelämää varten luokiteltiin vahvoiksi vaihdon motivoiviksi tekijöiksi.

Kansainvälisen vaihdon painavimmaksi estäväksi tekijäksi nousi seurustelu tai perhe. Myös taloudellinen tilanne koettiin vaihtoa merkittävästi estäväksi. Huono kielitaito estävänä tekijänä jakoi mielipiteitä.

Opinnäytetyön tulosten mukaan opiskelijoiden kiinnostusta kansainväliseen opiskelijavaihtoon lisäisi, jos rahallista tukea saisi enemmän. Kiinnostusta lisäisi myös mahdollisuus lähteä vaihtoon yhdessä kaverin kanssa sekä mahdollisuus päästä kuulemaan vaihdossa olleiden kokemuksista.

Tämän opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää edistämään Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta. Jatkotutkimuksena voisi olla kysely vaihdossa olleille opiskelijoille. Tutkimus käsitelisi sitä, miten vaihdossa olleet SAMK:n Porin hoitotyön opiskelijat ovat kokeneet kansainvälisen vaihdon.

THOUGHTS OF HEALTH CARE STUDENTS' FROM SATAKUNTA POLYTECHNIC (SAMK) AT PORI ABOUT MOTIVES TO TAKE PART OR NOT TO TAKE PART IN INTERNATIONAL EXCHANGE STUDIES.

Kauppi Johanna

Satakunta University of applied sciences

School of Social Services and Health Care in Pori

Health Care Studies

Degree Program in Nursing

May 2007

Tutor: Hokkanen Liisa

Number of Pages: Appendices:

PLC: 38

Key words: Health Care, internationality, exchange studies, prejudices

The main purpose of this thesis is to explore thoughts of health care students' from Satakunta polytechnic (SAMK) at Pori about international exchange studies. They were asked to tell what are the motives to take part or not to take part in exchange studies. The goal of this thesis is to improve marketing of exchange studies among Satakunta Polytechnic's health care students.

The material for this thesis was collected in March 2007 with a structured query form. Target group was SAMK Pori's health care students from the first and second academic year. The questionnaire included 53 structured questions and three open questions. Total 62 responses were given and the answering rate was 94. Quantitative research method was used in making of this research and the research material was analysed using statistical methods.

According to the results of this thesis, the possibility to develop language skills and to learn new language are main motives to participate in international exchange. Also foreign country and culture and benefit for future employment was important reasons.

The factor preventing most from exchange was dating or family. Also financial situation was significant preventing motive. Students were divided on bad language skills being a preventing motive.

According to the responses financial aid would add interest towards international exchange. Possibility to leave together with somebody would add interest. Also opportunity hear more about exchange experiences from students who have participated in exchange would also add students' interest for exchange.

The results of this thesis can be used for developing Satakunta Polytechnic's students' international exchange. Proposal for further studies could be a survey for SAMK's health care students at Pori who have participated in international exchange. The objective would be to study how they have experienced international exchange.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	6
2 HOITOTYÖ	8
2.1 Hoitotyön keskeiset tehtävät	9
2.2 Hoitotyön haasteet nykypäivänä	9
3 KANSAINVÄLISYYS JA AMMATTIKORKEAKOULU	10
4 OPISKELIJAVAIHTO	12
4.1 Erasmus-ohjelma 2007–2013	13
4.2 Opiskelija- ja harjoittelijavaihto	13
4.3 Nordplus-ohjelma	14
4.4 Magellan-ohjelma	14
5 VIERAIDEN KULTTUURIEN KOHTAAMINEN	15
5.1 Ennakkoluulot	16
5.2 Suomalainen kulttuuri-identiteetti	17
6 AIHEESEEN LIITTYVIÄ AIKAISEMPIA TUTKIMUKSIA	18
7 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	19
8 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	19
8.1 Tutkimuksen kohderyhmä	19
8.2 Tutkimusmenetelmän kuvaus ja aineiston kerääminen	20
8.3 Tutkimusaineiston analysointi	21
9 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	21
9.1. Kyselyyn vastanneiden taustatiedot	21
9.2 Kohdemaat ja kielitaito	22
9.3 Vaihto-opiskeluun motivoivat tekijät	25
9.3.1 Ammattiin tai ammatissa kehittymiseen liittyvät motivoivat tekijät	25
9.3.2 Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvät motivoivat tekijät	26
9.3.3 Henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyys-suhteisiin liittyvät motivoivat tekijät	27
9.3.4 Muut vaihto-opiskelun motivoivat tekijät	29
9.4 Vaihto-opiskelun estävät tekijät	29

9.4.1 Opiskeluun liittyvät estävät tekijät.....	30
9.4.2 Vieraaseen maahan ja kulttuuriin sekä kieleen liittyvät estävät tekijät	31
9.4.3 Henkilökohtaiset estävät tekijät	32
9.4.4 Muut vaihto-opiskelun estävät tekijät	33
9.5 Opiskelijavaihdon markkinoinnin kehittäminen	34
9.5.1 Vaihdon informaatio, kohdepaikat ja kokemusten kuuleminen kiinnostusta lisäävinä tekijöinä	34
9.5.2 Rahallinen tuki, vaihto-opiskelijoihin tutustuminen ja lähtö kaverin kanssa kiinnostusta lisäävinä tekijöinä	35
9.5.3 Vaihtoaika ja vaihdon hyödyllisyys kiinnostusta lisäävänä tekijänä	36
9.5.4 Opiskelijavaihtomarkkinoinnin kehittämisideat	37
10 TULOSTEN TARKASTELU	39
12 LUOTETTAVUUS	43
13 EETTISYYS	45
14 POHDINTA	46
15 JATKOTUTKIMUSAIHEET JA KEHITTÄMISHAASTEET	49
LÄHDELUETTELO	51
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Kansainvälistyminen koskettaa opiskelijoita yhä enemmän. Myös hoitotyön yhteisöissä kansainvälinen vaihto-opiskelukokemus on eduksi. Ammattikorkeakoulujen kansainvälisen toiminnan kehittämisverkosto on opetusministeriön rahoittama hanke, jonka tavoitteena on edistää sekä vahvistaa ammattikorkeakoulujen kansainvälistymiskehitystä. Hanke käynnistettiin vuonna 2004 ja se jatkuu vuoden 2009 loppuun. Hankkeessa pyritään yhteisten innovatiivisten menettelytapojen avulla kehittämään muun muassa opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuutta. (Ammattikorkeakoulujen kansainvälisen toiminnan kehittämisverkosta. 2004.)

”Kehittämissuunnitelma, Koulutus ja tutkimus 2003-2008” perustuu hallitusohjelmassa asetettuihin koulutus- ja tiedepoliittisiin tavoitteisiin sekä hallituksen strategia-asiakirjaan. Korkeakoulujen kansainvälisen toiminnan vahvistaminen on yksi keskeisistä tavoitteista. Tavoitteeksi on asetettu, että vuosikymmenen lopulla vuosittain 8 000 ammattikorkeakoululaista ja 6 000 yliopisto-opiskelijaa opiskelee osan tutkinnostaan ulkomailla sekä vastaava määrä ulkomaisia vaihto-opiskelijoita opiskelee Suomessa. (Opetusministeriö. 2004.)

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen, sillä edellä kuvattujen tavoitteiden mukaisesti myös SAMK:n Porin hoitotyön opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta olisi lisättävä. SAMK:n Porin hoitotyön opiskelijoista hyvin harva lähtee vaihtoon yhden lukuvuoden aikana, puhutaan vain muutamista. Esimerkiksi vuonna 2005 Porin hoitotyön opiskelijoista 10 lähti vaihtoon ja vuonna 2006 kahdeksan opiskelijaa. (R.Kiiskinen, henkilökohtainen tiedonanto 4.5.2007.) Tämän opinnäytetyön avulla pyritään kehittämään ja edistämään opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta.

Monialainen Satakunnan ammattikorkeakoulu sijaitsee länsirannikolla. Sillä on toimipisteet Satakunnan suurimmilla paikkakunnilla, esimerkiksi Porissa ja Raumalla. Satakunnan ammattikorkeakoulu tarjoaa laadukasta koulutusta, toteuttaa soveltavaa tutkimusta ja kehittämistoimintaa sekä tekee aluekehitystyötä. Yhteistyökumppaneita

ovat yritykset, yhteisöt sekä muut korkeakoulut. Opiskelijoita SAMK:ssa on noin 6 500 ja henkilökuntaa 500. SAMK tarjoaa koulutusta liiketalouden, matkailun, kulttuurin alalla, sosiaali- ja terveysalalla ja myös tekniikan ja merenkulun alalla. (Osat kohdallaan 2006, 2-3.)

Opiskelu SAMK:ssa on työelämälähtöistä ja opiskelija saa vankan pohjan tulevaisuudelleen. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuu fysioterapeutteja(AMK), sairaanhoitajia(AMK), terveydenhoitajia(AMK) sekä sosionomeja(AMK). Hoitotyön koulutusohjelmasta voi valmistua sairaanhoitajaksi ja terveydenhoitajaksi. Opintojen aikana perehdytään eri-ikäisten ihmisten kokonaisvaltaiseen hoitotyöhön ja harjoittelu ammatillaisten ohjauksessa ja aidoissa hoitotilanteissa kuuluu olennaisena osana opiskeluun. (Osat kohdallaan 2006, 3-5.)

Satakunnan ammattikorkeakoulu haluaa olla merkittävä eurooppalainen korkeakoulu tuottamalla työelämän arvostamaa pääomaa: päteviä työntekijöitä. Kansainvälisessä yhteistyöverkossa on kumppaneita korkeakouluista sekä yritys-elämästä. Opiskelijoiden ja myös opettajien kansainvälinen vaihto lisää osaamista ja vuorovaikutusta eri alojen ja kulttuurien kesken. SAMK haluaa kannustaa opiskelijoitaan kansainväliseen vaihtoon ja harjoitteluun, joka edistää jatko-opintoja tai työskentelyä ulkomailla ja kansainvälisissä työyhteisöissä. Näin myös vastataan työelämän uusiin haasteisiin. (Osat kohdallaan 2006, 7.)

Opinnäytetyön aihe on itselleni mielenkiintoinen, sillä olen ollut kansainvälisessä vaihdossa Epanjassa Algecirasin kaupungissa. Kokemus oli erittäin rikastuttava. Vaihdon aikana tutustuin muun muassa espanjan kulttuuriin, opin espanjaa sekä pääsin osaksi espanjalaista hoitotyöyhteisöä. Vaihdon aikana kohtasin lukuisasti erilaisia ihmisiä ja sain runsaasti kokemusta sekä rohkeutta kohdata eri kulttuureista tulevia.

2 HOITOTYÖ

Kansallisen hoitotyön strategian mukaan hoitotyön lähtökohdaksi olisi omaksuttava terveyden edistäminen: kehittämällä terveyttä edistävää yhteiskuntapolitiikkaa, tukemalla terveellisen ympäristön aikaansaamista, tehostamalla ja vahvistamalla yhteisöjen toimintaa, kehittämällä yksilöiden henkilökohtaisia taitoja sekä suuntaamalla ja kehittämällä terveyspalveluja terveyttä edistävään suuntaan. Terveyden edistäminen voidaan määritellä prosessina, joka auttaa ihmisiä ylläpitämään ja parantamaan terveyttään. Tähän prosessiin liittyvät rakenteelliset muutokset, henkilökohtaisten taitojen kehittäminen ja arvolähtökohdat. Uusimmissa määrittelyissä on sairauskeskeisestä, ehkäisevästä ja parantavasta näkökulmasta siirrytty terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveyspalvelujen saatavuuteen. (Iivanainen, Jauhiainen & Pikkarainen 2001, 45.)

Käytännön hoitotyössä terveyden edistämistä käsitellään ja toteutetaan eri lähestymistapojen pohjalta. Terveyden edistämisen lähestymistavalla tarkoitetaan tässä yhteisön ja yksilöiden arvojen, uskomusten ja normien muodostamaa kokonaisuutta, joiden pohjalta luodaan käsitys terveyden edistämisestä sekä sen suhteesta ympäristöön. Terveyden edistämisen lähestymistapaa muovaavat organisaatioiden perinteet, vakiintuneet työkäytännöt sekä julkilausumattomat säännöt. Terveyden edistämisessä voidaan erottaa asiantuntija- ja voimavarakeskeinen lähestymistapa. Asiantuntijakeskeinen terveyden edistämisen lähestymistapa painottuu yksilön terveyskäyttäytymiseen ja sen muuttamiseen. Voimavarakeskeisen lähestymistavan arvot ovat ihmiskeskeisyys, autonomia, kumppanuus, tasa-arvo, yhteistyö, neuvottelu, yhteisön osallistuminen sekä itsemääräämisoikeus. Keskeisintä siinä on sosiaalinen toimintaprosessi, joka edistää ihmisten, organisaatioiden ja yhteisöjen osallistumista tavoitteena mahdollisuus hallita omaan elämään vaikuttavia tekijöitä yhteisössä ja laajemmin yhteiskunnassa. Hoitotyössä voimavarakeskeinen lähestymistapa terveyden edistämisessä tulee esille myös terveyttä edistävänä vuorovaikutuksena eli terveyshoitamisena. Vuorovaikutustilanne potilaan kanssa voi olla terveyttä edistävä, jos se sisältää terveyden edistämisen olennaisimmat arvot ja periaatteet:

voimavarakeskeisyyden, kokonaisvaltaisuuden, tasavertaisuuden, osallistumisen, yhteistyön, yksilöllisyyden, neuvottelun, helpottamisen ja tuen. (Iivanainen ym. 2001, 46-49.)

2.1 Hoitotyön keskeiset tehtävät

Hoitotyön tehtävänä on auttaa ihmistä ylläpitämään terveyttään, ehkäisemään terveyden murentumista, tulemaan toimeen sairautensa tai vamman ja sen aiheuttamien rajoitusten kanssa elämässä. Hoitotyön menetelmät vaihtelevat ihmisen terveydentilan, toimintakyvyn, elämäntilanteen sekä ympäristön mukaan. Hoitotyötä tehdään eri-ikäisten yksilöiden, perheiden kuin yhteisöjenkin parissa siellä, missä ihmiset työskentelevät ja asuvat. Ihmisen syntymän tai kuoleman lähestyessä tarvitaan hoitotyötä. Keskeisenä tehtävänä hoitotyössä on tukea ihmisten aktiivista osallistumista terveytensä hoitamiseen siten, että heidän itseluottamuksensa sekä mahdollisuutensa itsemääräämiseen vahvistuvat. Hoitotyön henkilöstön velvollisuus on kehittää toimintaansa ja terveydenhuollon palveluja vastaamaan yksilöiden ja ryhmien tarpeita tunnistamalla uusia toiminta- ja tehtäväalueita ja toisaalta luomalla uusia toimintatapoja ja –menetelmiä. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää hoitotyön henkilöstöltä eettistä vastuullisuutta ja yhteiskunnallista vaikuttamista. Hoitotyön toiminnan perustana ovatkin arvot, käsitys ihmisestä ja terveydestä, oikeudelliset normit sekä ammattietiikka. (Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus 1997, 27-28.)

2.2 Hoitotyön haasteet nykypäivänä

Hildèn (2002, 23-25) kirjoitti, että yhteiskunnalliset muutokset ja terveydenhuollossa tapahtuneet uudistukset ovat vaikuttaneet myös hoitotyöhön. Hoitotyöntekijä joutuu ottamaan vastuuta omasta toiminnastaan yhä itsenäisemmin. Puhutaan yksilövastuisesta hoitotyöstä. Sen peruspiirteisiin kuuluvat vastuullisuus, autonomia, koordinointi ja kattavuus. Tämä vastuullinen ja itsenäinen työ koetaan haasteelliseksi ja mielenkiintoiseksi. Hoitotyöhön on tullut lisää laaja-alaisuutta ja monipuolisuutta: myös omaa luovuutta uskalletaan jo käyttää. Nykypäivänä hoitotyö on aikaisempaa suunnitelmallisempaa. Erilaiset työyhteisöissä laaditut hoitotyön vuosisuunnitelmat ohjaavat hoitotyön systemaattista kehittämistä. Ne laaditaan 2-5 vuodeksi kerrallaan ja

niitä arvioidaan määräajoin, jotta saadaan kuva siitä, miten kehittämisessä on onnistuttu. Potilaan hoitoa ja kuntoutusta ohjaa myös suunnitelma. Puhutaan hoitotyön suunnitelmasta tai hoitosuunnitelmasta. Ne laaditaan hoidon tai kuntoutuksen alkuvaiheessa ja niistä käy ilmi potilaan hoidon tai kuntoutuksen tavoitteet sekä keinot tavoitteiden saavuttamiseksi. Omahoitaja arvio potilaan kanssa hoidon onnistumista, mikä on oleellinen osa suunnitelman toteutumista. Toisaalta ohjauksen tarve hoitotyössä on lisääntynyt. Ohjauksen ja opettamisen tarvetta on etenkin silloin, kun potilaan hoitajakso on lyhyt. Tällöin hän tarvitsee hyvät jatkohoito-ohjeet selviytyäkseen kotona tai jatkohoitopaikassa. Välttämätön osa nykyistä hoitotyötä on monipuolinen kehittämistyö, jonka kautta hoitotyöntekijöiden laatutietoisuus on lisääntynyt. Työn kuormittavuus ja kiire koetaan nykypäivänä kielteisiksi. Syynä tähän nähdään muun muassa suuret asiakasmäärät ja lisääntyneet tehtävät.

3 KANSAINVÄLISYYS JA AMMATTIKORKEAKOULU

Suomen kansainvälistymisessä alkoi 1980-luvun lopulla näkyä lähes samanaikaisesti muutoksia. Suomalaisuus oli entisessään muodossaan vielä toki voimissaan. Julkisuudessa oli siihen asti puhuttu kansainvälistymisestä hyvin vähän, koska kansainvälisyys oli muka itsestään selvää. Jokainenhan tiesi, mitä kansainvälisyydellä tarkoitettiin: valtioiden välisiä poliittisia ja taloudellisia suhteita, yritysten kansainvälisiä toimintoja, etenkin tuontia ja vientiä, samoin yksityisten ihmisten ulkomaisia suhteita ja muita vastaavia kokemuksia kuten kulttuuriyhteyksiä, matkustamista sekä koko näin syntynyttä maailmankuvaa. Muutos kuitenkin kiihtyi. Ensin kansainvälistymisestä ja myöhemmin globalisoitumisesta ja informaatioyhteiskunnasta tuli ajan avainsanoja. (Haikkonen & Kiljunen 2003, 215.) Yhteiskunnan kansainvälistyminen edellyttää myös koulutuksen kansainvälistymistä. Koulutuksen on tuotettava sellaista työvoimaa, jolla on korkeatasoinen ammattitaito ja tämän lisäksi edellytykset toimia kansainvälistyneessä toimintaympäristössä. Tämä taas

edellyttää kansainvälistä oman koulutusalan kokemusta sekä hyvää ja monipuolista kielitaitoa. (Ketolainen & Lehmusvaara 1997, 87.)

Haasteet kansainvälistymisessä ovat kahdensuuntaisia. Määrätietoinen pyrkimys tieteen ja teknologian kehittämiseen ei voi rajoittua ainoastaan kansalliseen ympäristöön ja perinteiseen kansainväliseen yhteistyöhön. Looginen kehittämistyön seuraava askel on pyrkiä kansainvälistymään järjestelmätasolla ja kansainvälistämään omat kansalliset teknologia- ja tiedeinstituutiot. Aktiivinen kansainvälinen avautuminen hyödyttää eniten, jos on antaa tasavertainen panos yhteistyöhön. Toisaalta tasavertaisuuden edellytyksenä on laajenevaan yhteistyöhön osallistuminen, sillä muussa tapauksessa jäädytään kansainvälisestä kehityksestä jälkeen. Aktiivisuus yhteistyön kehittämisessä myös lisää mahdollisuuksia kansainvälistyä kotimaassa. Dynaamisilla toimintaympäristöillä on kansainvälistä vetovoimaa. (Valtion tiede- ja teknologianeuvosto 2003, 16.)

Kansainvälisyydestä ja monikulttuurisesta osaamisesta on tullut tärkeä osa ammattikorkeakoulujen opetussuunnitelmia. Kansainvälinen yhteistyö on ollut yksi ammattikorkeakoulujen toimilupien perusteista. Kansainvälistymistä on tuettu opetusministeriön myöntämällä kehittämisvaroilla. Ammattikorkeakoulutuksen luonteen mukaisesti monikulttuurisen sekä kansainvälisen osaamisen ja työelämäyhteistyön voi yhdistää parhaiten suorittamalla osa opiskeluun kuuluvasta harjoittelusta vieraassa kulttuurissa. Tällöin opiskelijoiden valmiudet työskennellä monikulttuurisissa ja kansainvälisissä ympäristöissä lisääntyvät ja heidän kilpailukykinsä työmarkkinoilla valmistumisen jälkeen vahvistuu. (Kotila 2003, 206.)

Yhä suuremmissa määrin opiskelun ulkomailla katsotaan olevan olennainen osa akateemista ja ammatillista urakehitystä ja harjoittelujakso vieraassa kulttuurissa voi parhaimmillaan tarjota opiskelijalle perustavoitteiden mukaisten oppimistulosten lisäksi mahdollisuuden itsenäistyä ja kokeilla ammatillisen osaamisensa rajoja, vahvistaa kielitaitoa aidoissa ammatillisissa tilanteissa, kehittää päätöksentekotaidon valmiuksia ja tutustua uuteen kulttuuriin ja sen eri ilmenemismuotoihin (Kotila 2003, 206; Ketolainen & Lehmusvaara 1997, 19).

Kun ammattikorkeakouluopiskelija menee harjoittelujaksolle vieraaseen kulttuuriin, hän joutuu haasteelliseen tilanteeseen. Hän kohtaa uuden kulttuurin, jossa vallitsevat hänelle mahdollisesti hyvinkin vieraat arvot ja toimintatavat. Hän joutuu tutustumaan uuteen ympäristöön myös harjoittelupaikkana, perehtymään siellä oleviin työskentelytapoihin ja tutustumaan siellä työskenteleviin ihmisiin. Uusi kulttuuri ja uusi harjoitteluympäristö käynnistää paljon erilaisia tunteita ja kuluttaa voimavaroja. (Kotila 2003, 209.)

Opiskelu ulkomailla on kaikille opiskelijoille arvokas kokemus. Se avartaa heidän näkemystään maailmasta ja vieraista kulttuureista. Se edistää kykyä ymmärtää monenlaisia ajattelutapoja, taitoja kommunikoida vierailta kielillä sekä liikkua vapaasti uusissa ympäristöissä. (Ketolainen & Lehmusvaara 1997,19.)

4 OPISKELIJAVAIHTO

Jos on kirjoilla suomalaisessa ammatillisessa tai korkea-asteen oppilaitoksessa, voi suorittaa osan kotimaisesta tutkinnosta ulkomailla. Yleensä määräaikainen opiskelu ulkomaisessa oppilaitoksessa kestää lukukauden tai kaksi. Ulkomaille voi lähteä opiskelemaan joko opiskelijavaihto-ohjelman kautta tai omatoimisesti. Valinnasta riippuen ulkomaiseen oppilaitokseen hakeutuminen ja opintojen rahoitus järjestyvät eri tavoin. Opiskelijavaihto-ohjelmaan osallistuminen on yksinkertaisin ja suosituin tapa lähteä määräaikaisesti ulkomaille. Suomessa oppilaitokset osallistuvatkin moniin erilaisiin vaihto-ohjelmiin, joiden lisäksi niillä saattaa olla omia vaihtosopimuksia. Opiskelupaikan voi järjestää myös itse, mikäli ei löydy oppilaitoksen kautta sopivaa vaihtopaikkaa. (Maailmalle.net. 2003.)

4.1 Erasmus-ohjelma 2007–2013

Erasmus-ohjelman kautta tuetaan korkeakoulujen eurooppalaista yhteistyötä ja liikkuvuutta. Se on osa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa (Lifelong Learning Programme 2007–2013). Erasmus-ohjelman toiminnot ovat muun muassa opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus, intensiivikurssit, korkeakoulujen yhteistyöhankkeet sekä korkeakoulujen ja työelämän yhteistyöhankkeet. Erasmus-ohjelman toiminnallisena tavoitteena on liikkuvuuden määrän ja laadun lisääminen Euroopassa sekä korkeakoulujen keskinäisen ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön edistäminen. Tavoitteena on yhteensä 3 miljoonaa Erasmus-opiskelijaa vuoteen 2012 mennessä. Ohjelma tukee myös Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) toteutumista, edistää innovaatioiden syntymistä ja lisää tutkintojen sekä pätevyyksien läpinäkyvyyttä ja tunnustamista. Erasmus-ohjelmaan voivat osallistua EU:n jäsenvaltioiden lisäksi Norja, Islanti, Liechtenstein sekä Turkki. Sveitsin osallistumisesta ohjelmaan vielä neuvotellaan. Kaikki yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä niiden opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta voivat osallistua Erasmukseen. Ohjelma kattaa kaikki korkea-asteen koulutusalat sekä tutkintotasot. (Erasmus-ohjelma 2007-2013. 2007.)

4.2 Opiskelija- ja harjoittelijavaihto

Opiskelija- ja harjoittelijavaihto kestää 3–12 kuukautta (harjoittelijavaihdon vähimmäispituus voi kuitenkin olla kaksi viikkoa). Opiskelijavaihto perustuu korkeakoulujen solmimiin yhteistyösopimuksiin. Korkeakoulut valitsevat itse vaihtoon lähtevät opiskelijat. Vaihto-opiskelijoilta ei peritä lukukausimaksuja kohdekorkeakoulussa ja suoritettavat opinnot luetaan kokonaisuudessaan hyväksi suoritettavaan tutkintoon. Opiskelijat voivat lähteä ulkomaille suorittamaan opintoihin liittyvää työharjoittelua. Harjoittelupaikaksi soveltuvat yksityiset ja julkiset organisaatiot sekä yritykset. Vaihtoon lähtevät opiskelijat ja harjoittelijat saavat Erasmus-apurahaa, joka kattaa osan vaihdon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista. (Cimo. 2007.)

4.3 Nordplus-ohjelma

Nordplus-ohjelma on Pohjoismaiden ministerineuvoston opiskelijoita sekä opettajia koskeva ohjelma, jonka tarkoituksena jo vuodesta 1988 on ollut edistää sekä vahvistaa pohjoismaista korkeakouluasteen koulutusyhteistyötä. Sen perustana ovat pohjoismaisten oppilaitosten väliset verkostot. Verkostot voivat vuosittain anoa Nordplus-tukea ja siten jakaa apurahoja edelleen. Opiskelijastipendi myönnetään perustutkinto-opiskelijoille 1-12 kuukaudeksi. Ulkomaiset opinnot on tällöin luettava kokonaisuudessaan osaksi kotimaassa suoritettavaa tutkintoa. Opiskelijalle voidaan myös myöntää apuraha harjoittelun suorittamiseen toisessa Pohjoismaassa tai pohjoismaisella itsehallintoalueella. Apuraha on 180 euroa kuukaudessa. Lisäksi voi anoa matka-apurahan. (Cimo.2007.)

4.4 Magellan-ohjelma

Satakunnan ammattikorkeakoulu on jäsenenä Magellan-yhteistyöverkostossa (The Magellan Exchange). Siinä on mukana yhdeksän eurooppalaista, yksi meksikolainen ja yksitoista amerikkalaista korkeakoulua. Kohdekorkeakoulun valinta riippuu sen opintoaloista ja tarjonnasta. Opiskelukielenä on englanti, mutta Meksikossa mahdollisesti myös espanja. Ohjelman sääntöjen mukaan opiskelijalla on vaihtoaikana oltava voimassa yksityinen sairausvakuutus. Kielivaatimusten todentamisessa saattaa olla eroja kohdekorkeakoulujen välillä. Useimmille riittää lähettävän korkeakoulun Magellan-koordinaattorin antama vakuutus lähtijän kielitaidosta, mutta voi kuitenkin olla, että kohdekorkeakoulu vaatii kielitestiä. SAMK avustaa lähteviä opiskelijoita matka-avustuksella, joka lukuvuonna 2006-2007 on 900 euroa. Magellan-organisaatio perii vaihtoon lähteviltä opiskelijoilta USD 100 välityspalkkion, joka vähennetään SAMK:n myöntämän matka-avustuksen määrästä. (Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2007.)

5 VIERAIDEN KULTTUURIEN KOHTAAMINEN

Kulttuuri käsitteenä on moniselitteinen. Jotkut mieltävät sen ihmisen aikaansaannokseksi, korkeakulttuuriksi, sivilisaatioksi tai sivistykseksi. Toisille se on osa minuutta, omaa ajattelutapaa sekä arvomaailmaa. Kaikki toimintamme ja toimintatapamme ovat kulttuuria. Kulttuuri on yhteisöllistä ja se vaikuttaa ihmisen fyysiseen, henkiseen ja sosiaaliseen kehitykseen enemmän kuin mikään muu. Siinä noudatetaan yhteisiä sääntöjä. (Tikka 2004, 11-13.)

Eri kulttuurien kohtaamisen yhteydessä käytetään termiä kulttuurishokki. Kulttuurishokilla tarkoitetaan stressi- ja jännitystilaa, jonka aiheuttaa tuttujen merkkien ja merkitysten katoaminen sosiaalisessa kanssakäymisessä. Sitä pidetään lähes väistämättömänä kielteisenä kokemuksena silloin, kun yksilö joutuu pidemmäksi aikaa pysyvään kosketukseen toisen kulttuurin kanssa. Paineiden kokeminen on oire siitä, että yksilö alkaa tiedostaa omia lähtökohtiaan ja nähdä missä määrin hänen on muokattava omia mallejaan, jotta ne toimisivat myös uudessa tilanteessa. Tällöin yksilö joutuu kasvoitusten myös heikkouksiensa, ennakkoluulojensa, rasisminsa, aggressiivisuutensa, avuttomuutensa sekä pelkojensa kanssa. Vieraan kulttuurin kohtaamisessa ihmisen maailmankuva joutuu koetukselle, mutta hän näkee itsessään myös vahvuuksia: kärsivällisyyttä, osaamista, kekseliäisyyttä, joustavuutta ja monia muita hyviä piirteitä. (Aho, Lehtonen, Raunio & Virtanen 1994, 86, 115-116; Maria & Junkkari 2003, 49.)

Psykologiset vahvuudet, kuten kyky kestää vaikeita olosuhteita, voivat kehittyä asteittain henkilöiden kohdatessa haastavia tilanteita. Kielteiset tapahtumat voivat olla edellytyksenä sellaisten emotionaalisen vakauden ja hyvinvoinnin säilyttämiselle olennaisten henkilökohtaisten vahvuuksien kehittymiselle kuten luovuus, itseluottamus, koherenssin taju ja kyky kovaan työhön. (Aspinwall & Staudeinger 2006, 344.)

Ulkomaille muuttaminen on suuri elämänmuutos. Asettuminen vieraaseen maahan, jonka kieli, tapakulttuuri, maailmankatsomus ja ihmisten arvomaailma eroavat totutusta ja turvallisesta, vaatii joustavuutta ja sopeutumiskykyä. Kaikkea ei tarvitse kuitenkaan

hyväksyä, mutta uudessa kulttuurissa on tärkeää tiedostaa sen arvoja, ottaa niitä huomioon ja kunnioittaa erilaisuutta. (Alanko & Rousku 1998, 97; Tanner 2002, 51.)

5.1 Ennakkoluulot

Ennakkoluuloilla tarkoitetaan negatiivista suhtautumistapaa asioihin ja toisiin ihmisiin. Stereotyyppien ohella havaintoja ympäristöstä ohjaavat ennakkoluulot. Ennakkoluulojen kohteeksi joutuvat herkimmin vieraat ihmiset ja kaikki oudot ilmiöt. Ennakkoluulot kohdistuvat siis usein ulkomaalaisiin, joiden kulttuuri on meille tuntematonta. (Aro 1998, 13.)

Etnisesti ennakkoluuloinen ihminen ajattelee toisiin etnisiin ryhmiin kuuluvista ihmisistä pahaa ilman riittävää perustelua tai oikeutusta. Puhutaan viidestä ennakkoluuloisen käyttäytymisen muodosta: pahan puhuminen, vältteleminen, syrjintä ja eristäminen, fyysinen hyökkäys tai väkivalta sekä etnisen ryhmän hävittäminen tai pakkosiirrot. Pahan puhumista on esimerkiksi kun ihmiset puhuvat ennakkoluuloistaan tai kertovat etnisiä vitsejä. Välttelemisestä puhutaan kun ihmiset välttelevät kontakteja tietyn ryhmän jäsenten kanssa. Syrjintä ja eristäminen voi olla sitä, että syrjityn etnisen ryhmän jäseniltä saatetaan kieltää esimerkiksi työpaikat, poliittiset oikeudet ja ihmisoikeudet. Fyysistä hyökkäystä tai väkivaltaa on se kun ennakkoluuloiset asenteet ovat hyvin ehdottomia ja kovia ja ne ilmenevät esimerkiksi fyysisenä väkivaltana. Puhutaan kansan tai etnisen ryhmän hävittämisestä tai pakkosiirroista silloin, kun suuret ihmisjoukot kuten armeija tai muut aseistautuneet joukot suorittavat kansanmurhan. (Simola, Heikkinen 2003, 195-196.)

Ennakkoluuloisuus synnyttää paljon inhimillistä kärsimystä. Se heikentää monien ihmisten mahdollisuuksia ja rajoittaa heidän tulevaisuuden näkymiään. Stereotyyppit ja ennakkoluuloisuus voivat sitoa esimerkiksi opiskelijan ajatuksia ja kokemuksia yksittäisten tilanteiden ympärille niin, ettei hän havaitse muuta tai että hän yleistää tilanteen todellista laajemmaksi. Ihmiskunnalle on ensiarvoisen tärkeää käsittää, mistä ennakkoluuloisuus johtuu ja miten se ilmenee, jotta sen vaikutuksia voitaisiin hillitä ja estää räikeimmät ilmenemismuodot. Ennakkoluulot ovat sosiaalipsykologinen ilmiö. (Helkama, Myllyniemi & Liebkind 2001, 295; Kotila 2003, 209.)

5.2 Suomalainen kulttuuri-identiteetti

Syvimmät tunnot suomalaisilla liittyvät kansalliseen identiteettiin: mitä on olla suomalainen. Arvot, mielipiteet ja asenteet ovat herkimmillään tässä aihepiirissä. Suomalaisille ei ole juuri koskettavampaa asiaa kuin suomalaisuus. Suomalaisen identiteetin taustatekijöitä ovat itsetunto- ja pärjäämiskysymykset. Ne ovat yhtä tärkeitä yksilöille kuin koko kansakunnalle. Suomalaisten itsetunto ei joidenkin viimeaikaisten tutkimusten mukaan ole niin huono kuin aikaisemmin väitettiin. Suomalaiset ovat ylpeitä niin suomalaisten saavutuksista sodankäynnissä tai urheilussa kuin säveltäjien, taiteilijoiden ja muotoilijoiden tekemisistä. Elinkeinoelämässä saavutukset tulivat etenkin metsä- ja metalliteollisuudesta. Suomalaiset ovat voineet ottaa niin paljon kunniaa myös itsenäisyyden säilyttämisestä vaikeissa oloissa kuin pienelle kansalle kohtuudella kuuluu. Suomalaisuus on paljon kotimaisuutta, mutta siihen kuuluu myös kansainvälisyys. Kansainvälisyyttä on aina ollut, aikaisemmin kansainvälistyminen ei vain ole koskettanut niin monia ihmisiä kuin viime vuosina, jolloin se on saanut konkreettisen sisällön. (Haikkonen, Kiljunen 2003, 206, 214.)

Monet ihmiset ovat tottuneet pitämään omaa kulttuuria muita kulttuureja parempana ja myös me suomalaiset sorrumme helposti tähän ajatteluun. Suomalaiset ovat hyvin yksikulttuurisia. Kulttuurit eivät ole eriarvoisia, mutta erilaisia. Jos aikomuksemme on ”opettaa” muita tavoillemme, aikomuksemme ovat tuomittuja epäonnistumaan. Sitä vastoin kannattaisi keskittyä tunnistamaan erilaisia tapoja ja käyttäytymismalleja sekä lakata vertaamasta niitä omiimme. Vain tällä tavalla opimme kunnioittamaan ja hyväksymään erilaisuutta. (Tanner 2002, 48-53.) Erilaisuuden salliminen myös työyhteisössä on avain yhdessä uuden oppimiseen. Monikulttuurisessa työyhteisössä ihmiset avoimesti kohtaavat ja heillä on mahdollisuus toisiltaan oppia eri kulttuurien erityispiirteitä, arvoja sekä toimintatapoja. Erilaisuudesta tulee rikkaus, kun jokainen työntekijä tuo organisaatioon omat tietonsa ja kokemuksensa. (Lahti 2007, 22.)

6 AIHEESEEN LIITTYVIÄ AIKAISEMPIA TUTKIMUKSIA

Höijer-Brear (2002) on tehnyt selvityksen Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkemyksistä kansainvälisen liikkuvuuden esteistä. Selvityksen tarkoituksena oli selvittää SAMK:n opiskelijoiden näkemyksiä kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden esteistä. Selvityksen aineisto kerättiin kansainvälisten asioiden työryhmän laatiman kyselylomakkeen avulla. Tutkimuksen perusjoukon muodostivat 3 667 opiskelijaa. Vastausprosentti oli 31.

Tutkimuksen tulosten mukaan suurimpia kansainvälisen liikkuvuuden esteitä olivat taloudellinen tilanne, tiedon puute, henkilökohtaiset syyt, tahto valmistua nopeasti sekä riittämätön kielitaito. Esteiden esiintyvyydessä esiintyi koulutuskohtaisia eroja. Tutkimuksen mukaan tunnettujen liikkuvuuden esteiden lisäksi rohkeuden ja motivaation puute estivät lähtemästä opiskelijavaihtoon. (Höijer-Brear 2002.)

Garam (2000) on tehnyt tutkimuksen suomalaisten yliopisto-opiskelijoiden kansainvälisestä vaihto-opiskelusta. Sen tarkoituksena oli tutkia, ketkä lähtevät vaihto-opiskeluun, kuinka vaihto-opiskelu rahoitetaan, kuinka opiskelu ulkomailla vaikuttaa opintojen etenemiseen sekä millaisia työelämävalmiuksia opiskelijat kokevat saavansa vaihdosta. Tutkimus toteutettiin kyselylomakkeilla ja kyselyyn vastasi 876 vaihto-opiskelijaa.

Tutkimustulosten mukaan vaihto-opiskeluun hakeutuu enimmäkseen naispuolisia opiskelijoita. Tuloksista ilmeni, että vaihto-opiskelu vaatii useamman rinnakkaisen rahoitustavan kuin opinnot kotimaassa. Tulosten mukaan vaihto-opiskelu viivästytti enemmistön valmistumista, mutta opiskelijat kokivat vaihto-opiskelusta olevan hyötyä työelämässä. (Garam 2000.)

7 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tarkoitus on kartoittaa tekijöitä, jotka joko motivoivat tai estävät Satakunnan ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden vaihto-opiskeluun lähtöä. Tavoitteena tutkimuksella on lisätä halukkuutta kansainväliseen vaihto-opiskeluun kehittämällä vaihdon markkinointia koulussamme.

Tutkimuskysymykset:

1. Mitkä tekijät motivoivat opiskelijaa lähtemään kansainväliseen vaihtoon?
2. Mitkä tekijät heikentävät opiskelijan motivaatiota lähteä kansainväliseen vaihtoon?
3. Miten voidaan kehittää kansainvälisen opiskelijavaihdon markkinointia hoitotyön opiskelijoiden keskuudessa?

8 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

8.1 Tutkimuksen kohderyhmä

Opinnäytetyön kohderyhmäksi valittiin Satakunnan ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoita. Kohderyhmä rajattiin ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoihin, koska heille kansainvälinen vaihto-opiskelu on ajankohtaista. Useimmiten vaihtoon lähdetään toisen opiskeluvuoden aikana.

8.2 Tutkimusmenetelmän kuvaus ja aineiston kerääminen

Opinnäytetyö on luonteeltaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa keskeistä ovat muun muassa aiemmat teoriat, johtopäätökset aiemmista tutkimuksista, käsitteiden määrittely, aineistonkeruun suunnitelmat, tutkittavien henkilöiden valinta, aineiston saattaminen käsiteltävään muotoon sekä päätelmien teko havaintoaineiston tilastolliseen analysointiin perustuen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2003, 131.)

Kvantitatiivisen eli tilastollisen tutkimuksen avulla selvitetään prosenttiosuuksiin ja lukumääriin liittyviä kysymyksiä sekä eri asioiden välisiä riippuvuuksia tai tutkittavassa asiassa tapahtuneita muutoksia. Tutkimus edellyttää riittävän suurta ja edustavaa otosta. (Heikkilä 1998, 15.)

Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä on kysely. Opinnäytetyön aineiston keräämiseen on käytetty strukturoitua kyselylomaketta, jossa oli 56 kysymystä, näistä kysymyksistä kolme oli avointa kysymystä (Liite 1). Menetelmä sopii kvantitatiiviseen opinnäytetyöhön, koska kyselyiden avulla saadaan kerätyksi kattava tutkimusaineisto. Kyselyllä pystytään tavoittamaan laaja määrä vastaajia ja pystytään kysymään riittävästi asioita. (Hirsjärvi ym. 2004, 184.)

Esitestasin kyselylomakkeen kahdella eri henkilöllä. Esitestauksella halusin varmistua, että kysymykset ovat selkeitä ja helposti ymmärrettäviä. Esitestauksen jälkeen ei ollut aihetta tehdä muutoksia lomakkeeseen.

Kyselylomakkeet toimitettiin henkilökohtaisesti ja samalla kerättiin vastatut lomakkeet. Asianomainen opettaja jakoi tunnin alussa kyselylomakkeet opiskelijoille sekä keräsi vastatut lomakkeet. Arvioitu vastausaika oli kymmenen minuuttia. Ryhmät, joille kyselyt suoritettiin, valittiin sen perusteella, että kyseiset ryhmät olivat koululla kyselyn ajankohtana eikä esimerkiksi työelämäharjoittelussa. Kyselylomakkeita jaettiin yhteensä kolmelle eri ryhmälle ja tunnilla paikalla olevat opiskelijat vastasivat kyselyyn vapaaehtoisesti. Kyselylomake sisälsi kysymyksiä sekä vaihto-opiskeluun motivoivista

että estävistä tekijöistä. Se sisälsi myös osion kielitaidosta sekä vaihto-opiskelun markkinoinnin kehittämisestä.

8.3 Tutkimusaineiston analysointi

Opinnäytetyön kysely suoritettiin maaliskuussa 2007. Kyselylomakkeita jaettiin 66 kappaletta. Satakunnan ammattikorkeakoulun 62 Porin hoitotyön opiskelijaa vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli siis 94. Neljä kyselylomaketta, jotka palautettiin tyhjänä, ei huomioitu tutkimusaineistoon. Neljän kyselylomakkeen kohdalla ei ollut vastattu kaikkiin kysymyksiin. Yhtään lomaketta ei tämän vuoksi kuitenkaan tarvinnut hylätä.

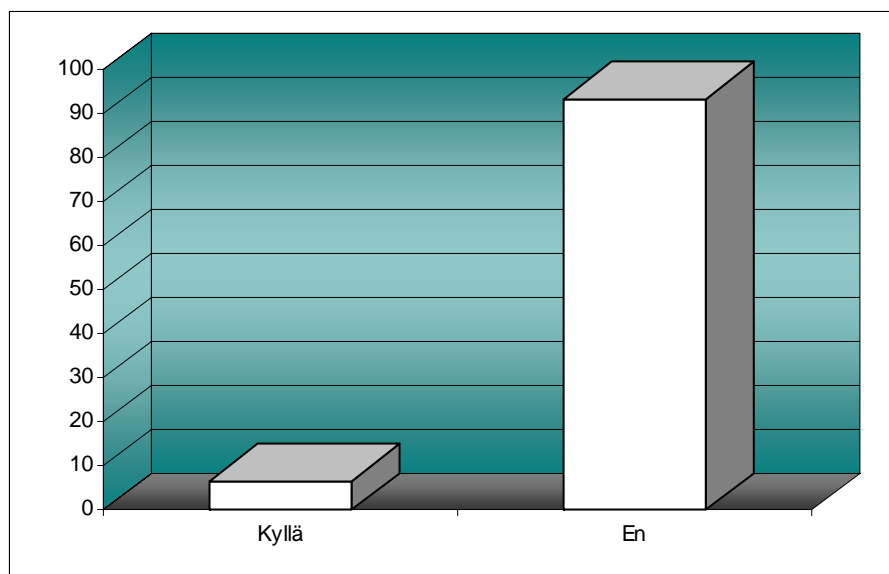
Ennen analysoimista opinnäytetyön tekijä kävi tutkimusaineiston eli vastatut kyselylomakkeet läpi ja samalla numeroi ne. Kyselylomakkeiden numeroinnin avulla voi tarkistaa tietoja myöhemmässä vaiheessa. Lomakkeiden vastaukset syötettiin Excel-ohjelman taulukkoon. Kyselyaineiston strukturoidut kysymykset käsiteltiin tilastollisesti Excel-taulukko-ohjelman ja Excelin apuohjelman Tixel- laskentaohjelman avulla. Tulokset esitetään prosentteina ja frekvensseinä sekä kuvioina ja taulukoina.

9 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

9.1. Kyselyyn vastanneiden taustatiedot

Kyselylomakkeen ensimmäisessä osassa kartoitettiin vastaajien taustatietoja. Kysymyksillä 1-5 kysyttiin sukupuolta, ikää, minkä vuoden opiskelija on sekä sitä, onko päättänyt lähteä opiskelija-vaihtoon ja onko joskus ainakin harkinnut vaihtoon lähtöä. Taustatiedot kerättiin kuvaamaan tutkittavaa kohderyhmää eikä niitä ole käytetty tulosten analysoinnissa.

Vastaajista enemmistö oli naisia 85 % (f=53) ja miehiä oli 15 % (f=9). Vastaajista vain neljä oli alle 20-vuotiaita. Vastaajista suurin osa eli 50 henkilöä oli 20-25-vuotiaita ja kahdeksan vastaajaa oli 26 vuotta tai vanhempi. Vastaajista 40 % (f=25) oli ensimmäisen vuoden opiskelijoita ja 60 % (f=37) vastaajista oli toisen vuoden opiskelijoita. Vastaajista neljä oli päättänyt lähteä opiskelija-vaihtoon, kun taas vastaajista 94 % (f=58) oli päättänyt olla lähtemättä opiskelija-vaihtoon.

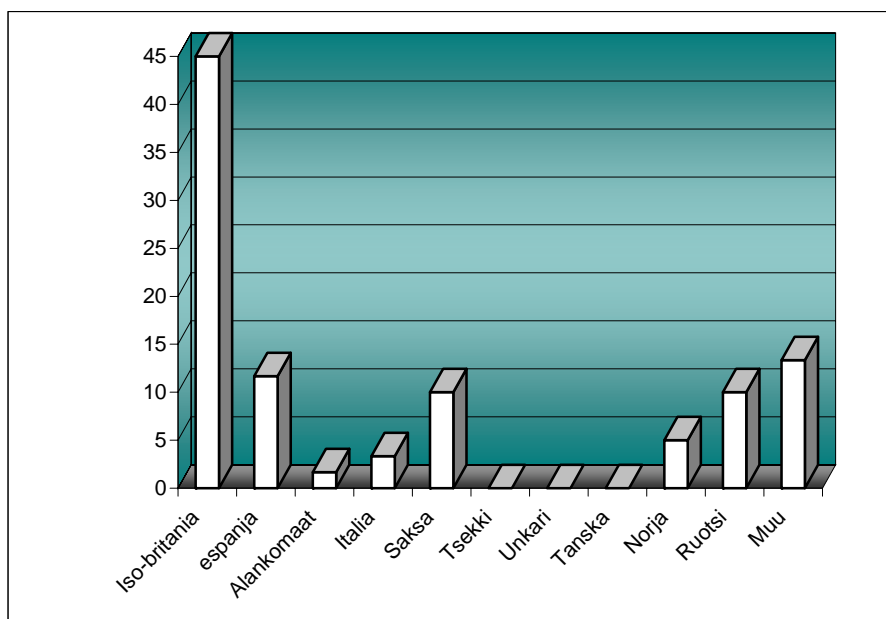

Kuvio 1. Oletko päättänyt lähteä opiskelija-vaihtoon?

9.2 Kohdemaat ja kielitaito

Kyselylomakkeen toisessa osassa selvitettiin mitkä ovat vastaajien mielestä kiinnostavimmat vaihto-opiskelumaat ja sitä minkälaisen kielitaidon vastaajat mielestään omaavat.

Kysymyksessä kuusi kysyttiin kiinnostavinta, toiseksi kiinnostavinta ja kolmanneksi kiinnostavinta vaihto-opiskelumaata. Vastaajista 45 % oli sitä mieltä, että kiinnostavin vaihto-opiskelumaa oli Iso-Britannia. Kiinnostavimpien maiden joukossa oli myös Espanja (12 %), Saksa sekä Ruotsi (10 %). Vastaajista 13 % rastitti vaihtoehdon muu maa, johon sai itse täyttää valitsemansa maan, jota ei ollut listalla. Maat olivat Yhdysvallat, Australia, Skotlanti ja Israel.

Kuvio 2. Kiinnostavimmat vaihto-opiskelumaat

Toiseksi kiinnostavimpana vaihto-opiskelumaana pidettiin myös Iso-Britanniaa (22 %). Vastaajista 19 % oli sitä mieltä, että toiseksi paras vaihto-opiskelumaa olisi Saksa ja 15 % oli sitä mieltä, että Espanja sekä 12 % oli sitä mieltä, että toiseksi paras vaihtoehto olisi Italia. Vaihtoehto Muu sai kannatusta kolmelta vastaajalta, maat olivat Irlanti, Kanada ja Australia.

Vastaajista 24 % piti Italiaa kolmanneksi kiinnostavimpana vaihto-opiskelumaana. Espanjaa piti 17 % vastaajista kolmanneksi parhaana vaihto-opiskelumaa vaihtoehtona ja 14 % vastaajista oli sitä mieltä, että Norja, Ruotsi ja Iso-Britannia ovat kolmanneksi kiinnostavimmat vaihtoehdot

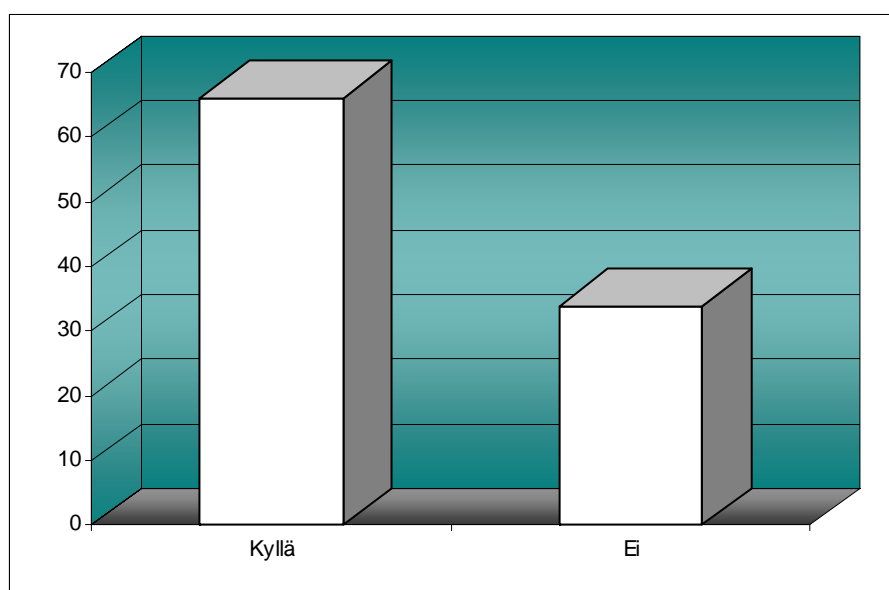
Kysymyksessä seitsemän pyydettiin arvioimaan kielitaito. Vastanneista reilulla puolella eli 40:llä henkilöllä oli ainakin yksi hyvä vieraan kielen taito. Vastaajista yksi piti saksan sekä englannin kielen taitoaan erittäin hyvänä ja yhteensä seitsemän (11 %) piti englannin kielen taitoaan erittäin hyvänä. Ainoastaan yhdellä vastaajalla oli kolmessa kielessä hyvä taito. Vastaajista 19 % eli 12 henkilöä piti ruotsinkielen taitoaan hyvänä, 5 % saksan kielen taitoa ja puolet vastaajista eli 31 henkilöä piti englanninkielen taitoaan hyvänä.

Vastaajista 31 % (f=19) piti englannin kielen taitoaan kohtalaisena, 56 % (f=25) piti ruotsin kielen taitoaan kohtalaisena, 19 % (f=12) piti saksan kielen taitoaan kohtalaisena ja 8 % (f=5) piti ranskan kielen taitoaan kohtalaisena. Yhdellä vastaajista oli kohtalainen norjan kielen taito. Yhdellä vastaajista oli kohtalainen tanskan kielen taito.

Vastaajista 29 % (f=18) piti saksan kielen taitoaan huonona, 18 % (f=11) piti ruotsin kielen taitoaan huonona, 10 % (f=6) piti ranskan että espanjan kielen taitoaan huonona. Viisi vastaajista piti norjan kielen taitoaan huonona, neljä vastaajista piti italian kielen taitoaan huonona, kolme vastaajista oli sitä mieltä, että englannin kielen taito on huono ja kaksi vastaajista piti tanskan kielen taitoaan huonona.

Vastaajista ainakin 90% oli sitä mieltä, että ei osaa kuin muutamia sanoja jos ollenkaan norjaa, espanjaa, italiaa tai tanskaa. Vastaajista 45 % oli sitä mieltä, että ei osaa kuin muutamia sanoja jos ollenkaan saksaa ja 82 % vastaajista oli sitä mieltä, että ei osaa kuin muutamia sanoja jos ollenkaan ranskaa. Muutama vastaajista ei osannut kuin muutamia sanoja jos ollenkaan englantia tai ruotsia.

Kysymyksessä kahdeksan kysyttiin sitä, onko kielitaito riittävä pärjätäkseen vaihdossa. 41 vastaajaa (66 %) oli sitä mieltä, että pärjäisi kielitaidollaan vaihdossa, kun taas 21 henkilöä (34 %) oli sitä mieltä, että kielitaito ei ole riittävä vaihdossa pärjäämiseen.

Kuvio 3. Onko kielitaito riittävä pärjätäkseen vaihdossa

9.3 Vaihto-opiskeluun motivoivat tekijät

Kyselylomakkeen kolmannessa osassa kysyttiin vastaajien mielipiteitä vaihto-opiskeluun motivoivista tekijöistä. Kyselylomakkeessa kysymykset oli aseteltu siten, että otsikkona oli ” Motivoiva tekijä on”. Otsikon alla oli 19 väittämää (kysymykset 9-27), joihin vastaajan piti rastittaa joko täysin samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, en osaa sanoa, jonkin verran eri mieltä tai täysin eri mieltä. Kysymys 28 oli avoin kysymys ”Mitkä muut tekijät motivoivat lähtemään vaihto-opiskeluun?”.

9.3.1 Ammattiin tai ammatissa kehittymiseen liittyvät motivoivat tekijät

Kysymyksillä 9, 13, 14, 23, 24 ja 27 kartoitettiin vaihto-opiskeluun motivoivia tekijöitä, jotka liittyivät hoitotyöhön, opiskeluun tai tulevaisuuden työpaikkaan. Vastaajista lähes puolet eli 47% oli sitä mieltä, että vaihto-opiskelun hyöty työelämää varten houkuttelee vaihtoon lähtöä. Vastaajista 40% oli sitä mieltä, että hoitotyön oppiminen ulkomailla motivoi vaihtoon lähtöä. Vastaajista 29% oli sitä mieltä, että suomalaisen hoitotyön tunnetuksi tekeminen maailmalla motivoi jonkin verran vaihtoon. Reilu kolmasosa eli 42% piti mahdollisuutta tuoda ulkomaisia hoitotyön taitoja Suomeen jonkin verran vaihtoon houkuttelevana tekijänä. Vastaajista 62% oli sitä mieltä, että vieraan maan opiskeluympäristöön tutustuminen motivoi ainakin jonkin verran vaihtoon lähtöä. Vastaajat olivat jonkin verran eri mieltä siitä, että ulkomaisen työpaikan saaminen motivoi vaihtoon lähtöä.

TAULUKKO 1. Ammattiin tai ammatissa kehittymiseen liittyvät motivoivat tekijät

Motivoiva tekijä on	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Mahdollisuus lähteä ulko- maille oppimaan hoitotyötä (n = 62)	2	5	13	40	40	100
Suomalaisen hoitotyön tunnetuksi tekeminen maailmalla (n = 62)	5	24	24	29	18	100
Mahdollisuus tuoda ulko- maalaisia hoitotyön taitoja Suomeen (n = 62)	8	11	19	42	19	100
Vaihto-opiskelun hyöty työelämää varten (n = 62)	0	5	13	35	47	100
Vieraan maan opiskelu- ympäristöön tutustuminen (n = 62)	0	23	13	40	24	100
Ulkomaisten työpaikan saaminen (n = 62)	11	21	35	19	13	100

9.3.2 Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvät motivoivat tekijät

Kysymyksillä 10-12,15-16, 21 selvitettiin vaihto-opiskeluun motivoivia tekijöitä, jotka liittyivät vieraaseen maahan, kulttuuriin sekä kieleen. Vastaajien mielestä näistä kysymyksistä eniten motivoi vaihtoon lähtöä kielitaidon kehittäminen. Vastaajista 65 % (f=40) oli täysin samaa mieltä siitä, että kielitaidon taidon kehittäminen motivoi vaihtoon lähtöä. Reilu puolet vastaajista oli jonkin verran samaa mieltä tai täysin samaa mieltä oltiin siitä, että vieras maa ja kulttuuri, uuden kielen oppiminen sekä monikulttuurisuuden ymmärtäminen motivoi vaihtoon lähtöä. Yli kolmannes vastaajista

piti vieraan kulttuurin tasa-arvoista kohtaamista mahdollisena motivoivana tekijänä. Vastaajista 23% (f=14) oli sitä mieltä, että motivoivana tekijänä ei ole suomalaisen kulttuuri-identiteetin vienti maailmalle.

TAULUKKO 2. Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvät motivoivat tekijät

Motivoiva tekijä on	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Vieras maa ja kulttuuri (n = 62)	0	3	13	35	48	100
Vieraan kulttuurin tasa- arvoinen kohtaaminen (n = 62)	2	16	42	27	13	100
Suomalaisen kulttuuri-iden- titeetin vienti maailmalle (n = 62)	8	23	42	16	11	100
Uuden kielen oppiminen (n = 62)	0	5	10	32	53	100
Kielitaidon kehittäminen (n = 62)	0	2	5	29	65	100
Monikulttuurisuuden ymmärtäminen (n = 62)	0	6	19	40	34	100

9.3.3 Henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyssuhteisiin liittyvät motivoivat tekijät

Kysymykset 17-20, 22, 25, 26 käsittelivät vaihto-opiskeluun motivoivia tekijöitä, jotka liittyivät henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyssuhteisiin. Kaikista henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen liittyvistä tekijöistä suuri enemmistö vastaajista oli joko jonkin verran tai täysin samaa mieltä, että ne motivoivat vaihtoon lähtöä. Vastaajista vain muutama oli asioista täysin eri mieltä. Vastaajista 50% (f=31) oli jonkin verran samaa mieltä siitä, että avoimuuden ja sosiaalisuuden lisääntyminen

motivoi vaihtoon lähtöä. Vastaajista 44%(f=27) oli täysin samaa mieltä siitä, että maailmakatsomuksen avartuminen on vaihto-opiskeluun motivoiva tekijä. Yli kolmasosa vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että uudet ystävyys-suhteet motivoivat vaihtoon lähtöä.

TAULUKKO 3. Henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyys-suhteisiin liittyvät motivoivat tekijät

Motivoiva tekijä on	Täysin eri mieltä %	Jonkin ver- ran eri mieltä %	Ei osaa sanoa %	Jonkin ver- ran samaa mieltä %	Täysin samaa mieltä %	Yht. %
Itsenäistyminen (n = 62)	8	10	24	35	23	100
Henkinen kasvu ja kehitys (n = 62)	2	3	13	52	31	100
Avoimuuden ja sosiaali- suuden lisääntyminen (n = 62)	0	3	8	50	39	100
Ennakkoluulojen vähentyminen (n = 62)	3	11	26	39	21	100
Suvaitsevuuden lisääntyminen (n = 62)	5	11	24	34	26	100
Uudet ystävyys-suhteet (n = 62)	2	10	8	45	35	100
Maailmankatsomuksen avartuminen (n = 62)	0	8	10	39	44	100

9.3.4 Muut vaihto-opiskelun motivoivat tekijät

Kysymys 28 oli avoin kysymys. Siinä kysyttiin mitkä muut tekijät motivoivat lähtemään vaihto-opiskeluun. Kysymykseen vastasi 40% eli 25 henkilöä 62:sta. Viidessä vastauksessa mainittiin, että uudet kokemukset motivoivat lähtemään vaihto-opiskeluun. Myös seikkailunhalu, vaihtelu ja ulkomaanmatkailu koettiin motivoiviksi tekijöiksi. Tulevan työpaikan saaminen mainittiin kahdessa vastauksessa.

”Varmaankin halu nähdä maailmaa ja saada ainutlaatuisia kokemuksia.”

”Vaihtelu virkistää.”

”Matkailun mahdollisuus kohdemaassa.”

”Tulevan työpaikan katsominen (Suomessa kun liian suppeat palkat hoitajilla).”

Yhdessä vastauksessa otettiin kantaa opiskeluun.

”Että sais jotain mielenkiintoa tähän muuten niin tasapaksuun opiskeluun. Halu päästä myöhemmin kansainvälisiin työtehtäviin.”

9.4 Vaihto-opiskelun estävät tekijät

Kyselylomakkeen neljännessä osassa kysyttiin vastaajien mielipiteitä vaihto-opiskelun estävistä tekijöistä. Kyselylomakkeessa kysymykset oli aseteltu siten, että otsikkona oli ”Estävä tekijä on”. Otsikon alla oli 17 väittämää (kysymykset 29-45), joihin vastaajan piti rastittaa joko täysin samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, en osaa sanoa, jonkin verran eri mieltä tai täysin eri mieltä. Kysymys 46 oli avoin kysymys ”Mitkä muut tekijät estävät vaihto-opiskeluun lähtöä?”.

9.4.1 Opiskeluun liittyvät estävät tekijät

Kysymykset 29, 32, 39-40 kartoittivat asiakohtaisesti vaihto-opiskeluun liittyviä tekijöitä, jotka mahdollisesti estävät vaihtoon lähtöä. Noin kolmasosa vastaajista eli 31% oli täysin eri mieltä, että vaihto-opiskelu ei kiinnosta. Noin yksi viidesosa vastaajista eli 21% oli jonkin verran tai täysin samaa mieltä siitä että, vaihto-opiskelu ei kiinnosta.

Vastaajista 65% oli eri mieltä siitä, että vaihto-opiskelusta ei ole hyötyä työelämää varten, nämä 40 henkilöä oli siis sitä mieltä, että se ei ole estävä tekijä.

Lähes kolmasosa vastaajista oli täysin eri mieltä siitä, että opiskelijavaihto hidastaa valmistumista, kun taas yksi kolmasosa oli jonkin verran samaa mieltä siitä, että se hidastaa valmistumista ja on näin estävä tekijä vaihtoon lähtöön.

Suurin osa vastaajista oli täysin tai jonkin verran eri mieltä siitä, että vaihto-opiskelusta ei tiedoteta tarpeeksi sekä siitä, että on kuullut negatiivisia kokemuksia vaihdosta.

Vain kaksi vastaajista oli jonkin verran samaa mieltä siitä, että on kuullut negatiivisia kokemuksia vaihdosta ja 36 henkilöä oli täysin eri mieltä siitä, että olisi kuullut negatiivisia kokemuksia vaihdosta.

TAULUKKO 4. Opiskeluun liittyvät estävät tekijät

Estävä tekijä on	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Vaihto-opiskelu ei kiinnosta (n = 62)	31	19	8	21	21	100
Vaihto-opiskelusta ei ole hyötyä työelämää varten (n = 62)	65	23	11	2	0	100
Opiskelijavaihto saattaa hidastaa valmistumista (n = 62)	27	21	21	27	3	100
Vaihto-opiskelusta ei tiedoteta tarpeeksi (n = 62)	34	34	19	8	5	100
Olen kuullut negatiivisia kokemuksia vaihdosta (n = 62)	58	23	16	3	0	100

9.4.2 Vieraaseen maahan ja kulttuuriin sekä kieleen liittyvät estävät tekijät

Kysymykset 30-31, 35 koskivat vieraaseen maahan ja kulttuuriin sekä kielitaitoon liittyviä vaihto-opiskelun estäviä tekijöitä. Vastaajista 48% eli 30 henkilöä oli täysin eri mieltä siitä, että vieras maa ja kulttuuri eivät kiinnosta. Vastaajista noin viidennes oli sitä mieltä, että vieraan maan ja kulttuurin kokeminen epäkiinnostavaksi estää vaihtoon hakeutumista. Vastaajista 34% oli sitä mieltä, että kulttuurishokki ei pelota, joten se ei tämän vuoksi ole myöskään vaihtoa estävä tekijä. Liki puolet vastaajista oli täysin tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että huono kielitaito vähentää halukkuutta vaihtoon lähtemiseen.

TAULUKKO 5. Vieraaseen maahan ja kulttuuriin sekä kielitaitoon liittyvät estävät tekijät

Estävä tekijä on	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Vieras maa ja kulttuuri eivät kiinnosta (n = 62)	48	23	8	11	10	100
Kulttuurishokki pelottaa (n = 62)	34	32	10	19	5	100
Huono kielitaito (n = 62)	24	16	11	26	23	100

9.4.3 Henkilökohtaiset estävät tekijät

Kysymykset 33-34, 36-37, 41-44 käsittelivät henkilökohtaisia vaihto-opiskelun estäviä tekijöitä. Enemmistö vastaajista oli sitä mieltä, ettei sopeutumattomuus, sosiaalisuuden puute tai ennakkoluulot olisi esteenä vaihto-opiskeluun lähtemiseen. Yhteensä 28 henkilöä eli lähes puolet vastaajista oli jonkin verran tai täysin sitä mieltä, että rohkeus ei riitä ja se on näin vaihto-opiskelun estävä tekijä. Vastaajista 46% oli sitä mieltä, että vaihto-opiskelun aiheuttama liian suuri elämänmuutos on mahdollisesti estävä tekijä. Kuitenkaan 11% vastaajista ei pitänyt sitä esteenä vaihtoon lähtöön. Yhteensä kymmenen vastaajaa oli sitä mieltä että, puuttuu kiinnostava maa tai kaupunki, johon lähtisi vaihtoon. Vastaajista 71% piti taloudellista tilannetta mahdollisena vaihdon estävänä tekijänä. Vastaajista 16% eli 10 henkilöä oli sitä mieltä että, taloudellinen tilanne ei ole esteenä vaihtoon lähtöön. Vastanneista 47% eli 29 henkilöä oli täysin sillä kannalla, että seurustelu tai perhe on vaihto-opiskelun estävä tekijä. Haluttomuus lähteä vaihtoon yksin oli vaihdon estävä tekijä 35:lle henkilölle. Vastaavasti 18 opiskelijaa oli sitä mieltä että, yksin lähteminen ei ole vaihdon esteenä.

TAULUKKO 6. Henkilökohtaiset estävät tekijät

Estävä tekijä on	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Sopeutumattomuus (n = 62)	26	29	31	13	2	100
Sosiaalisuuden puute (n = 62)	29	24	26	18	3	100
Ennakkoluulot (n = 62)	35	29	10	6	6	100
Rohkeus ei riitä (n = 62)	13	21	21	27	18	100
Vaihto-opiskelu on liian suuri elämän muutos (n = 62)	11	23	20	26	20	100
Puuttuu kiinnostava maa/- kaupunki (n = 62)	31	31	23	13	3	100
Taloudellinen tilanne (n = 62)	16	2	11	42	29	100
Seurustelu tai perhe (n = 62)	8	6	10	29	47	100
En tahdo lähteä yksin (n = 62)	16	13	18	31	23	100

9.4.4 Muut vaihto-opiskelun estävät tekijät

Kysymys 46 oli avoin kysymys, jossa kysyttiin mitkä muut tekijät estävät vaihtoon lähtöä. Vastaajista 34% eli 21 henkilöä vastasi kysymykseen. Neljä vastaajista toi esille rahan puutteen vaihdon estävänä tekijänä. Viisi vastaajaa piti estävänä tekijänä perhettä, lapsia, ystäviä tai lemmikkejä. Kahta vastaajaa esti vastentahtoisuus lähteä vaihtoon yksin.

”Talous, heikko informaatio, yhteistyön vähyys oman opiskelupaikan vaihto-opiskelijoiden kanssa!”

”Raha + motivaatio + koulunkäynti.”.

”Lapsi 1v, parisuhde, miehen työ Suomessa.”

”Olisi kiva lähteä kaverin kanssa, ei yksin.”

Vastauksissa tuli myös esille itseluottamuksen puute, epävarmuus kielitaidosta sekä vaihdosta aiheutuvien järjestelyjen kokeminen hankalaksi. Yksi vastaajista koki kotimaiset asiat niin rakkaiksi että, listasi ne vaihtoon lähdön estäviksi tekijöiksi.

”Riippuvuus ruisleipään ja saunaan.”

9.5 Opiskelijavaihdon markkinoinnin kehittäminen

Kyselylomakkeen viidennessä osassa kysyttiin vastaajien mielipiteitä siitä, millä tavoin opiskelijoiden kiinnostusta kansainväliseen opiskelijavaihtoon voidaan lisätä. Kyselylomakkeessa kysymykset oli aseteltu siten, että otsikkona oli ”Kiinnostusta lisää”. Otsikon alla oli 9 väittämää (kysymykset 47-55), joihin vastaajan piti rastittaa joko täysin samaa mieltä, jonkin verran samaa mieltä, en osaa sanoa, jonkin verran eri mieltä tai täysin eri mieltä. Kysymys 56 oli avoin kysymys, jossa kysyttiin mielipiteitä siitä, millä tavoin opiskelijavaihtomarkkinointia voitaisiin kehittää.

9.5.1 Vaihdon informaatio, kohdepaikat ja kokemusten kuuleminen kiinnostusta lisäävinä tekijöinä

Kysymykset 47-48 liittyivät vaihdon informaatioon sekä vaihdon kohdepaikkojen riittävyteen. Kysymys 48 koski sitä lisäisikö vaihdossa olleiden kokemusten kuuleminen kiinnostusta vaihtoon.

Yli puolet vastaajista eli 53% oli jonkin verran tai täysin sitä mieltä, että kiinnostusta vaihto-opiskeluun lisäisi, jos saisi enemmän tietoa vaihdosta. Tasan puolet vastaajista oli sitä mieltä, että kiinnostusta vaihtoon lisää, jos kohdepaikkoja olisi tarjolla enemmän. Enemmistö vastaajista eli 49 henkilöä yhtyi väittämään, jonka mukaan kiinnostusta opiskelijavaihtoon lisäisi vaihdossa olleiden kokemusten kuuleminen. Yksi oli jättänyt vastaamatta tähän kysymykseen.

TAULUKKO 7. Vaihdon informaatio, kohdepaikat ja kokemusten kuuleminen kiinnostusta lisäävinä tekijöinä

Kiinnostusta lisää	Täysin eri mieltä	Jonkin verran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin verran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Jos vaihdosta saisi enemmän tietoa (n = 62)	11	16	19	40	13	100
Jos kohdepaikkoja olisi tarjolla enemmän (n = 62)	10	21	16	35	15	100
Jos kuulisi enemmän vaihdossa olleiden kokemuksia (n = 61)	6	5	10	45	34	100

9.5.2 Rahallinen tuki, vaihto-opiskelijoihin tutustuminen ja lähtö kaverin kanssa kiinnostusta lisäävinä tekijöinä

Kysymys 50 käsitteli sitä, että lisäisikö kiinnostusta suurempi rahallinen tuki. Kysymys 51 liittyi koulussamme oleviin vaihto-opiskelijoihin tutustumiseen kiinnostusta lisäävänä tekijänä. Kysymyksellä 52 kartoitettiin sitä, että lisäisikö kiinnostusta, jos vaihtoon voisi lähteä kaverin kanssa.

Yli puolet vastaajista eli 58% oli täysin samaa mieltä siitä että, suurempi rahallinen tuki lisäisi kiinnostusta vaihto-opiskeluun. Tasan puolet oli jonkin verran tai täysin sitä

mieltä, että koulussamme oleviin vaihto-opiskelijoihin tutustuminen lisäisi kiinnostusta vaihtoon. Valtaosa vastanneista opiskelijoista oli sitä mieltä että, mahdollisuus lähteä vaihtoon kaverin kanssa kasvattaisi kiinnostusta.

TAULUKKO 8. Rahallinen tuki, vaihto-opiskelijoihin tutustuminen ja lähtö kaverin kanssa kiinnostusta lisäävinä tekijöinä

Kiinnostusta lisää	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Jos saisi suuremman rahallisen tuen (n = 62)	0	2	8	32	58	100
Koulussamme oleviin vaihto-opiskelijoihin tutustuminen (n = 62)	10	6	34	26	24	100
Jos voisi lähteä kaverin kanssa vaihtoon (n = 62)	5	10	21	23	42	100

9.5.3 Vaihtoaika ja vaihdon hyödyllisyys kiinnostusta lisäävänä tekijänä

Kysymykset 53 ja 54 käsittelivät vaihtoajan pituutta kiinnostusta lisäävinä tekijöinä. Kysymyksessä 55 tiedusteltiin, kasvaisiko kiinnostus vaihto-opiskeluun jos vaihdon hyödyllisyyttä perusteltaisiin paremmin.

Lähes puolet vastaajista (48%) ei osannut sanoa lisäisikö pidempi vaihtoaika kiinnostusta. Vastaajista 31%(f=19) oli kuitenkin jonkin verran sitä mieltä että, kiinnostus vaihtoa kohtaan ei lisääntyisi, vaikka vaihtoaika olisi pidempi. Puolet vastaajista ei osannut sanoa lisäisikö kiinnostusta lyhyempi vaihtoaika. Kuitenkin 33% vastaajista oli joko jonkin verran tai täysin sitä mieltä että, lyhyempi vaihtoaika lisäisi kiinnostusta vaihto-opiskeluun. 35% vastaajista eli 22 henkilöä oli sitä mieltä että, kiinnostus vaihtoon lähtemiseen lisääntyisi, mikäli vaihdon hyödyllisyyttä perusteltaisiin paremmin.

TAULUKKO 9. Vaihtoaika ja vaihdon hyödyllisyys kiinnostusta lisäävinä tekijöinä

Kiinnostusta lisää	Täysin eri mieltä	Jonkin ver- ran eri mieltä	Ei osaa sanoa	Jonkin ver- ran samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yht.
	%	%	%	%	%	%
Jos vaihtoaika olisi pidempi (n = 62)	18	31	48	3	0	100
Jos vaihtoaika olisi lyhyempi (n = 62)	6	11	50	15	18	100
Jos perusteltaisiin parem- min vaihdon hyödyllisyyttä (n = 62)	10	11	37	35	6	100

9.5.4 Opiskelijavaihtomarkkinoinnin kehittämisideat

Kysymys 56 oli avoin. Siinä kartoitettiin, millä tavoin opiskelijavaihtomarkkinointia voitaisiin vastaajien mielestä kehittää. Kyselyyn osallistuneista 17 vastasi tähän kysymykseen. Kymmenen henkilöä vastaajista kaipasi enemmän tiedotustilaisuuksia. Näistä vastaajista suurin osa ja muutama erillinen (yhteensä kuusi henkilöä) kaipasi myös kuulla vaihdossa olleiden kokemuksia. Muutaman vastaajan mielestä vaihtomarkkinointia voisi kehittää siten, että koulumme opiskelijoita tutustutettaisiin koulussa oleviin ulkomaalaisiin vaihto-opiskelijoihin. Kahden vastaajan mielestä suurempi rahallinen tuki kehittäisi vaihtomarkkinointia. Yksi vastaajista toivoi nykyistä eksoottisempia kohdemaavaihtoehtoja.

”Enemmän infotilaisuuksia, ei siihen aikaan kun on muita tunteja lukujärjestyksessä.”

”Enemmän opiskelijavaihdossa olleita kertomaan kokemuksistaan vaihdosta, ehkä myös työelämän/työhön pääsyn kannalta.”

”Enemmän yhteistä toimintaa koulussamme olevien vaihto-opiskelijoiden kanssa.”

”Olisi kiva tutustua koulumme vaihto-oppilaisiin ja kuulla suomalaisten vaihdossa olleiden kokemuksista.”

”Yhteistyötä lisäämällä opettajat-oppilaat-vaihto-oppilaat. Rahaa bonusta uskalluksesta lähteä vaihtoon. Informaatio monipuolisemmaksi. Ei riitä, että tietää mahdollisuuksia olevan, tarvitaan jotain konkreettiaakin.”

Kolmelta vastaajalta tuli hieman toisenlaisia kehittämis ehdotuksia vaihtomarkkinointiin.

”Niille jotka ovat kiinnostuneita niin järjestettäisiin henk.koht. aika jossa käytäisiin läpi vaihtoehtoja, rahallinen tilanne, asumis- ym mahdollisuudet ja mahd. kielten lisäluku.”

”Ei tylsiä infotilaisuuksia, vaan jotain konkreettisempaa. Joku vaihdossa ollut tekisi videon vaihdostaan, johon sisällyttäisi negatiiviset ja positiiviset kokemukset.”

”Tekemällä jonkinlainen vihko, missä on nippelitietoa, kuten hyvistä asuinpaikka hakemus tavoista. Myös olisi hyvä laittaa eri ihmisten kokemuksia ja ennakkoluuloja esille ja antaa niihin vastaus.”

10 TULOSTEN TARKASTELU

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, mitkä asiat motivoivat tai estävät Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoiden vaihto-opiskeluun lähtöä. Tutkimusaineisto kerättiin strukturoidulla kyselylomakkeella SAMK:n Porin hoitotyön ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoilta. Kysely suoritettiin maaliskuussa 2007. Kyselylomake jaettiin kahden opettajan avulla kolmelle eri opiskelijaryhmälle. Tutkimukseen osallistuneiden 62 opiskelijan antamien vastausten pohjalta saatiin tulokset tutkittavaan ongelmaan.

Suuri osa vastaajista oli iältään 20-25-vuotiaita. Kahdeksan vastaajaa oli iältään 26 vuotta tai enemmän ja neljä vastaajaa oli iältään alle 20-vuotta. Vastaajista enemmistö eli 53 oli naisia. Vastaajista 25 oli ensimmäisen vuoden opiskelijoita ja 37 oli toisen vuoden opiskelijoita. Vastaajista vain neljä oli päättänyt lähteä opiskelijavaihtoon.

Tutkittavia asioita kansainvälisestä opiskelija-vaihdosta olivat kiinnostavimmat vaihtokohteet, opiskelijoiden kielitaito sekä kielitaidon riittävyys. Opinnäytetyössä myös selvitettiin ammattiin ja ammatin kehittämiseen, vieraaseen maahan, vieraaseen kulttuuriin ja kieleen sekä henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyysuhteisiin liittyviä asioita. Lisäksi selvitettiin millaiset seikat lisääisivät kiinnostusta kansainväliseen vaihtoon ja miten vaihdon markkinointia voitaisiin kehittää.

Tämän opinnäytetyön tulosten mukaan kielitaidon kehittäminen motivoi opiskelijoita lähtemään vaihtoon. Vaihdon estäväksi tekijäksi koettiin seurustelu tai perhe. Vastaajien mielestä kiinnostusta vaihto-opiskeluun lisäisi suurempi rahallinen tuki. Aikaisemmat tutkimustulokset osoittavat taloudellisen tilanteen olevan estävä tekijä vaihto-opiskeluun. (Höijer-Brear 2002, 35)

Tämän opinnäytetyön tulosten mukaan opiskelijoiden mielestä kiinnostavimmat kohdemaat olivat Iso-britannia, Espanja, Saksa sekä Ruotsi. Opiskelijat osasivat

mielestään parhaiten englantia, ruotsia ja saksaa. Opiskelijoista kaksi kolmasosa oli sitä mieltä, että heidän kielitaitonsa olisi riittävä vaihdossa pärjäämiseen.

Ammattiin ja ammatin kehittämiseen liittyvistä tekijöistä koettiin vaihto-opiskelun tuoman hyödyn työelämää varten olevan motivoivin tekijä vaihto-opiskeluun hakeutumiselle. Myös mahdollisuus lähteä ulkomaille oppimaan hoitotyötä oli hyvin kannustava tekijä. Suomalaisen hoitotyön tunnetuksi tekeminen maailmalla sekä mahdollisuus tuoda hoitotyöntaitoja Suomeen miellettiin jonkin verran motivoiviksi tekijöiksi. Tosin reilu yksi viidesosa oli myös jonkin verran sitä mieltä, että suomalaisen hoitotyön vienti maailmalle ei ole vaihtoon lähdön motivoiva tekijä. Kaksi kolmasosaa vastaajista oli sitä mieltä, että vieraan maan opiskeluympäristöön tutustuminen on jonkin verran tai täysin vaihtoa motivoiva tekijä, kun taas viidennes oli asiasta jonkin verran eri mieltä. Ulkomaisen työpaikan saaminen motivoivana tekijänä aiheutti hajontaa mielipiteissä, kuitenkin enemmistön mielestä se ei ole opiskelija-vaihtoon motivoiva tekijä.

Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvistä asioista selkeästi motivoivin tekijä vastaajien mielestä oli kielitaidon kehittäminen. Vieras maa ja kulttuuri sekä uuden kielen oppiminen olivat toisella sijalla vaihtoon kannustavien tekijöiden joukossa. Monikulttuurisuuden ymmärtäminen sekä vieraankulttuurin tasa-arvoinen kohtaaminen motivoi jonkin verran vaihtoon lähtöä. Suomalaisen kulttuuri-identiteetin vienti maailmalle motivoivana tekijänä jakoi mielipiteitä. Enemmistö vastaajista oli sitä mieltä, että sitä ei voi luokitella vaihdon motivoivaksi tekijäksi.

Henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen sekä uusiin ystävyssuhteisiin viittaavista tekijöistä motivoivin tekijä oli maailmankatsomuksen avartuminen. Kaikki osa-alueet henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen liittyen koettiin ainakin jonkin verran motivoivana tekijänä. Vastaajista alle viidennes oli sitä mieltä, että henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen liittyvät tekijät eivät motivoi vaihtoon lähtöä. Yli kolmasosan mielestä uudet ystävyssuhteet motivoivat paljon vaihtoon lähtöä ja lähes puolet vastaajista oli sitä mieltä, että se on jonkin verran motivoiva tekijä. Joidenkin opiskelijoiden mukaan vaihtelu sekä matkailun mahdollisuus houkutteli vaihtoon. Garamin (2000) tutkimus tukee tämän opinnäytetyön tuloksia vaihdon motivoivista tekijöistä. Garamin tutkimuksessa ilmeni, että halu saada uusia kokemuksia, kielitaidon

kartuttaminen, uusiin maihin ja kulttuureihin tutustuminen ovat kansainvälisen vaihdon tärkeimmät kannustimet.

Vaihto-opiskeluun liittyvistä asioista estävin tekijä vaihto-opiskeluun lähtöön oli se, että vaihto-opiskelu on liian suuri elämänmuutos ja, että se saattaa hidastaa valmistumista. Garamin (2002) selvityksen mukaan suurella osalla vaihtoon lähteneistä vaihto-opiskelu hidastaa valmistumista vähintään vaihtoajan pituuden verran. Puolet vastaajista oli sitä mieltä, että vaihto-opiskelu kiinnostaa ainakin jonkin verran. Yli puolet koki, että vaihto-opiskelusta olisi hyötyä työelämässä. Estävänä tekijänä ei pidetty, että vaihto-opiskelusta tiedotetaan liian vähän tai, että olisi kuullut negatiivisia kokemuksia vaihdossa olleilta.

Vieraaseen maahan ja kulttuuriin sekä kielitaitoon liittyvistä asioista oltiin sitä mieltä, että vaihtoon lähdön estävin tekijä on huono kielitaito. Tasan puolet vastanneista oli ainakin jonkin verran sitä mieltä, että huono kielitaito on vaihdon estävä tekijä. Vain yksi viidesosa vastaajista ajatteli, että vieras maa ja kulttuuri ei kiinnosta tai, että kulttuurishokki pelottaa.

Henkilökohtaisiin asioihin liittyvistä tekijöistä pidettiin seurustelua tai perhettä estävimpänä tekijänä vaihto-opiskelulle. Myös Höijer-Brearin (2002) selvityksessä ilmenee, että perhesyyt ovat erityisen voimakas kansainvälisen liikkuvuuden este. Höijer-Brearin tutkimuksessa vastaajista lähes kolmasosa sijoitti perhesyyt kaikkein suurimmaksi liikkuvuuden esteeksi. Lähes puolet opiskelijoista koki ainakin jonkin verran, että rohkeus ei riitä vaihto-opiskeluun. Reilu kaksi kolmasosaa oli ainakin jonkin verran sitä mieltä, että taloudellinen tilanne on vaihdon estävä tekijä. Noin puolet vastaajista piti ainakin jonkin verran estävänä tekijänä haluttomuutta lähteä vaihtoon yksin. Yksi viidesosa piti yksin lähtemistä täysin vaihdon estävänä tekijänä. Sopeutumattomuutta, sosiaalisuuden puutetta sekä ennakkoluuloja pidettiin vain vähän estävinä tekijöinä. Kiinnostavan maan tai kaupungin puuttumisenkaan ei ollut vastaajien mielestä erityinen este vaihtoon osallistumiselle.

Opiskelijoiden mielestä vaihdon informaatioon, kohdepaikkoihin sekä kokemuksiin liittyvistä tekijöistä kiinnostusta lisää eniten, jos olisi mahdollisuus kuulla vaihdossa olleiden kokemuksia. Puolet vastaajista oli ainakin jonkin verran sitä mieltä, että

kiinnostusta lisäisi, jos kohdepaikkoja olisi enemmän tarjolla. Kolmasosa vastaajista oli kuitenkin melko tyytyväinen kohdepaikkojen määrään. Yli puolet opiskelijoista koki, että runsaampi tiedottaminen lisäisi kiinnostusta kansainvälisyyteen.

Rahalliseen tukeen, vaihto-opiskelijoiden tutustumiseen sekä kaverin kanssa yhdessä vaihtoon lähtemiseen liittyvistä tekijöistä kiinnostusta lisäisi opiskelijoiden mukaan eniten, jos lähtöä avustettaisiin enemmän rahallisesti. Lähes puolet vastaajista oli sitä mieltä, että mahdollisuus lähteä vaihtoon kaverin kanssa lisäisi kiinnostusta vaihto-opiskelua kohtaan. Puolet vastaajista oli ainakin jonkin verran samaa mieltä, että koulussamme oleviin vaihto-opiskelijoihin tutustuminen lisäisi kiinnostusta vaihtoon.

Tulosten mukaan vaihtoaikaan ja vaihdon hyödyllisyyteen liittyvistä seikoista lyhyempi vaihtoaika lisäisi opiskelijoiden kiinnostusta vaihto-opiskeluun. Jonkin verran ajateltiin, että kiinnostusta lisäisi, jos vaihdon hyödyllisyyttä perusteltaisiin paremmin. Mahdollisuus pitempään vaihtoaikaan ei vastaajien mielestä lisäisi kiinnostusta vaihtoon osallistumiseen.

Vastaajien mielestä vaihtomarkkinointia voitaisiin kehittää järjestämällä vaihtoon liittyen enemmän tiedotustilaisuuksia, jossa myös saisi kuulla vaihdossa olleiden kokemuksia. Vastaajien mielestä opiskelijavaihtomarkkinointia voitaisiin kehittää myös siten, että tutustutettaisiin enemmän koulun opiskelijoita koulun ulkomaalaisiin vaihto-opiskelijoihin. Markkinoinnin kehittämistä ehdotettiin nykyistä eksoottisemmilla kohdemailla, informaativihon laatimisella tai tekemällä esittelyvideo vaihdosta.

12 LUOTETTAVUUS

Tutkimus on onnistunut, jos sillä saadaan luotettavia vastauksia tutkimuskysymyksiin ja se on tehty rehellisesti, puolueettomasti ja niin, ettei vastaajille aiheudu tutkimuksesta ongelmia. Luotettavuudella eli reliabiliteetilla tarkoitetaan tulosten tarkkuutta. Validius eli pätevyys sen sijaan on käsite, mikä tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Reliabiliteetti ja validiteetti muodostavat mittarin kokonaisluotettavuuden. Mittarista aiheutuu tuloksiin virheitä, jos mittarit ja menetelmät eivät vastaa sitä, mitä tutkija kuvittelee tutkivansa. Luotettavalta tutkimukselta vaaditaan sen toistettavuus samanlaisin tuloksin ja tutkimuksessa pyritään välttämään virheiden syntymistä. Tieteellisiä tuloksia ei saa yleistää niiden pätevyysalueen ulkopuolelle.(Heikkilä 1998, 28-29, 177; Hirsjärvi ym. 2003, 216-217.)

Arvioidessa tutkimuksen luotettavuutta voidaan käyttää monia erilaisia mittaus- ja tutkimustapoja. Mittaustulosten toistettavuutta voidaan todeta usealla tavalla. Erilaisten tilastollisten menettelytapojen avulla voidaan arvioida kvantitatiivisten tutkimusten mittareiden luotettavuutta.(Hirsjärvi ym. 2003, 216.)

Tutkimustulokset eivät saa olla sattumanvaraisia. Tämän vuoksi luotettavien tulosten saamiseksi varmistetaan, että otoskoko on riittävän suuri ja otetaan huomioon jo otantaa suunniteltaessa joskus suureksikin nouseva kato eli kyselylomakkeen palauttamatta jättäneiden määrä.(Heikkilä 1998, 29.)

Validiutta on vaikea tarkastella jälkikäteen. Validius on varmistettava etukäteen suunnittelulla ja tarkoin harkitulla tiedonkeruulla. Kyselytutkimuksessa validiteettiin vaikuttaa ensisijaisesti se, miten onnistuneita kysymykset ovat eli saadaanko niiden avulla ratkaisu tutkimusongelmaan. (Heikkilä 1998, 28, 178.) Esitutkimuksella on validiteettia arvioidessa huomattava rooli. Sen avulla tutkija varmistaa, että mittari on toimiva. Esitestauksella voidaan parantaa myös mittarin reliabiliteettia. Reliabiliteettia voidaan parantaa myös hyvillä ohjeilla sekä minimoimalla virhetekijät. Virhetekijöitä

voi olla mittausaika, väsymys, kysymysten paljous sekä kysymysten ymmärrettävyys. (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1997, 207, 209-210.)

Tutkijan on oltava tutkimuksen ajan kriittinen sekä tarkka. Virheitä voi tulla tietoja koottaessa, syötettäessä, käsiteltäessä ja tulkittaessa tuloksia. Tutkijalle on tärkeää taito tulkita tulokset oikein ja käyttää sellaisia analysointimenetelmiä, jotka hän hyvin hallitsee. (Heikkilä 1998, 29.)

Opinnäytetyön luotettavuutta tukee kyselylomakkeen rakentaminen tutkimuskysymysten pohjalta. Olennaisinta on, että kyselylomakkeen vastauksilla saatiin ratkaisut tutkimuskysymyksiin.

Virhetulosten minimoimiseksi kyselylomake esitettiin. Esitestauksella varmistettiin, että kysymykset olivat helposti ymmärrettäviä ja kyselylomakkeen ohjeet olivat selkeät. Kyselylomake pyrittiin tekemään sen pituiseksi, että vastaaminen ei veisi enempää kuin 10 minuuttia. Tarkoitus oli, että vastaaminen on mielekästä eikä uuvuta. Esitestaus ei aiheuttanut muutoksia kyselylomakkeeseen.

Tutkimuksen luotettavuutta lisää se, että opinnäytetyön tekijä ei itse ollut paikalla jakamassa kyselylomakkeita, joten hän ei voinut vaikuttaa vastauksiin millään tavoin. Myös se, että tutkimuksen aihe ei ollut kovinkaan arka, voi lisätä tutkimustuloksen luotettavuutta.

Tutkimukseen osallistui 62 opiskelijaa eli luotettavuutta tukee myös tämä riittävän suuri otoskoko. Kysely suoritettiin kontrolloidusti, sillä ryhmien opettajat jakoivat lomakkeet. Kyselylomakkeen mukana oli saatekirje tutkijalta. Saatekirjeen tarkoitus oli viestiä vastaajille tutkimuksen merkityksellisyydestä ja näin motivoida opiskelijoita vastaamaan kyselyyn.

Luotettavuus aineiston analysointivaiheessa huomioitiin siten, että tutkija luki vastatut lomakkeet huolellisesti läpi, jonka jälkeen syötti vastaukset tutkijalle tuttuun Excel-ohjelman taulukkoon.

Tämän opinnäytetyön luotettavuutta heikentää, jos esitestauksesta huolimatta jokainen vastaaja ei ole ymmärtänyt jokaista kysymystä oikein. Luotettavuutta saattaa heikentää osaltaan myös se, että kysymyksiä oli paljon. On myös vaikea sanoa miten vakavasti kyselylomakkeeseen vastaaminen otettiin. Kyselylomake koostui suurelta osin rastitustehtävistä, joten on mahdollista, että rastitusruutuja täytettiin rasteilla sattumanvaraisesti. Opinnäytetyön tutkimustulosta heikentää, että muutama oli jättänyt vastaamatta pariin kysymykseen.

13 EETTISYYS

Tutkimustyössä pyrkimyksenä on, että tehdään tietoisia ja eettisesti perusteltuja ratkaisuja tutkimustoiminnan eri vaiheissa. Tutkimuskohteen aiheen valinnassa kysytään, kenen ehdoilla aihe valitaan sekä miksi tutkimukseen ryhdytään. On otettava huomioon tiedonhankintatavat ja koejärjestelyt. On erityisesti selvitettävä, miten tutkimukseen osallistuneiden henkilöiden suostumus hankitaan, millaista tietoa heille annetaan sekä sisältyykö osallistumiseen riskejä. On otettava huomioon tutkimukseen osallistuneiden kunnioittava kohtelu ja aineiston keräämisessä on huomioitava muun muassa anonyymiuden takaaminen, luottamuksellisuus ja aineiston tallentaminen asianmukaisesti. Tutkimustyössä on vältettävä epärehellisyyttä: toisten tekstiä tai omia tutkimuksia ei pidä plagioida, toisten tutkijoiden osuutta ei pidä vähätellä, tutkimustuloksia ei saa yleistää kritiikittömästi eikä raportoinnin pidä olla harhaanjohtavaa tai puutteellista. (Hirsjärvi ym.2003, 26-28.)

Opinnäytteen eri vaiheissa on otettu huomioon tutkimuksen eettisyys. Opinnäytetyön aihe saatiin Satakunnan ammattikorkeakoulusta ja tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden ajatuksia kansainvälisestä vaihdosta. Tutkimustuloksilla pyritään kehittämään kansainvälisen opiskelijavaihdon kiinnostavuutta SAMK:n Porin hoitotyön opiskelijoiden keskuudessa. Tutkimukseen anottiin tutkimuslupa Satakunnan

ammattikorkeakoulun kehitysjohtajalta (Liite 2) ja hän myös antoi luvan tutkimukselle (Liite 3).

Kyselylomakkeet jaettiin tutkimusryhmälle ja saatteena oli opinnäytteen tekijältä kirje allekirjoituksella varustettuna. Kirjeessä selvitettiin, mitä kysely koskee ja mikä on kyselyn tarkoitus sekä tavoite. Kirjeessä oli myös maininta siitä, että vastaaminen on vapaaehtoista. Kirje oli kohderyhmää kohden kunnioittava. Kyselyssä ei kysytty vastaajan nimeä, anonyymisyys siis säilyi koko tutkimuksen ajan. Tutkimusaineistoa on käsitelty luottamuksellisesti ja kyselylomakkeet on hävitetty tutkimuksen valmistumisen jälkeen.

14 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää Satakunnan Ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden mielipiteitä siitä, mitkä ovat vaihto-opiskelun motivoivat sekä estävät tekijät. Tutkimuksen tavoitteena on lisätä opiskelijoiden kansainvälistä liikkuvuutta kehittämällä vaihdon markkinointia Satakunnan Ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden keskuudessa. Tutkimus aineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka rakentui tutkimuskysymysten pohjalta.

Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenä oli, mitkä tekijät motivoivat opiskelijaa lähtemään kansainväliseen vaihtoon. Opinnäytetyön tuloksista voidaan päätellä, että eniten vaihtoon lähtöön motivoi kielitaidon kehittämisen ja uuden kielen oppimisen mahdollisuus. Nykyään kielitaitoa arvostetaan eri tavalla kuin aikaisemmin ja hoitotyössä kohdataan ulkomaalaisia niin asiakkaina kuin työkavereinaakin useammin kuin ennen. Kesällä 2005 ulkomaalaisia sairaanhoitajia oli Suomessa 140. Tämä on pieni määrä muihin Euroopan maihin verrattuna, mutta määrä on nopeasti lisääntymässä (Laine 2007, 22). Hyvästä kielitaidosta saattaa siis olla hyötyä jo työyhteisössä.

Opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi, että myös vieras maa ja kulttuuri sekä vaihto-opiskelun suoma hyöty työelämää varten koettiin hyvin motivoivaksi tekijäksi. Suomessa asuu jo jonkin verran esimerkiksi maahanmuuttajia ja pakolaisia. Tämän vuoksi on hyvä tutustua erilaisiin kulttuureihin ja oppia myös kunnioittamaan niitä. Vaihto-opiskelussa kohtaa opiskelijoita erikulttuureista, joten omat ennakkoluulot erilaisia ihmisiä kohtaan saattavat vähentyä vaihdon myötä. Vaihdon hyöty työelämää varten voidaan määritellä jo sen perusteella, että ulkomailla opiskelu antaa viitteitä tulevalle työnantajalle valmistuneen opiskelijan kyvykkyydestä työskennellä eri kulttuureissa ja maissa (Ketolainen & Lehmusvaara 1997, 119).

Opinnäytetyön toisena tutkimuskysymyksenä oli, mitkä tekijät heikentävät opiskelijan motivaatiota lähteä kansainväliseen vaihtoon. Opinnäytetyön tulosten perusteella voidaan sanoa, että kaikista painavin vaihdon estävä tekijä on seurustelu tai perhe. Opiskelijat olivat sitä mieltä, että hyvin estävä seikka oli vaihto-opiskelun aiheuttama liian suuri elämänmuutos. On selvää, että ammattikorkeakoulun opiskelijoista luultavasti suurin osa jo seurustelee ja osalla saattaa olla jo omaa jälkikasvua. Nämä seikat vaikuttavat estävästi halukkuuteen lähteä vaihtoon, sillä kukaan ei haluaisi jättää lapsia pariksi kuukaudeksi. Mahdollisuus ottaa lapset mukaan ulkomaille on suuri rahallinen kysymys sekä järjesteleminen vaikeaa, joten voi olla, että tämän vuoksi vaihtoon lähdön mahdollisuutta ei välttämättä edes ajatella. Seurustelun ei uskoisi olevan niin estävä tekijä. Voisi ajatella, että se olisi sitä vastoin hyvä koetus sille, miten vankalla pohjalla seurustelu oikeastaan on. Useasti saattaa kuitenkin olla, että seurustelevat asuvat yhdessä, joten vaihto voisi olla taloudellinen rasite.

Tutkimustulosten mukaan vaihdon estäviin tekijöihin liitettiin huono kielitaito. Tosin kolmas osa vastaajista oli sitä mieltä, että huono kielitaito ei välttämättä ole vaihdon esteenä. Kielitaito kehittyy parhaiten käytännössä, joten mikä olisi parempi kielikylpy kuin kansainvälinen vaihto-opiskelu?

Opinnäytetyön kolmantena tutkimuskysymyksenä oli, miten kansainvälisen opiskelijavaihdon markkinointia voidaan kehittää hoitotyön opiskelijoiden keskuudessa. Yhteenvetona tutkimustuloksista voidaan todeta, että eniten opiskelijoiden kiinnostusta vaihto-opiskelua kohtaan lisäisi suurempi rahallinen tuki. Taloudelliset resurssit ovat

rajalliset, joten on luultavasti mahdotonta saada suurempaa rahallista tukea vaihto-opiskeluun. Opiskelijat voisivat yrittää vaikuttaa omaan taloudelliseen tilanteeseensa elämällä muutaman kuukauden ennen vaihtoa mahdollisimman pienellä budjetilla, mikäli vain mahdollista. Näin he voisivat säästää rahaa vaihto-opiskelua varten.

Vaihdon kiinnostusta lisäävänä tekijänä pidettiin lähtöä kaverin kanssa yhdessä ja vaihtokokemusten kuulemista. Monelle on helpompaa tarttua haasteisiin kaverin kanssa kuin yksin. Kaverista saa seuraa ja tukea. Yhdessä voi olla myös helpompaa tutustua nopeammin uuteen ympäristöön ja ihmisiin. Myös vaihdossa olleiden kokemusten kuuleminen saattaa kannustaa vaihtoon, kun kuulee vaihdon olleen hieno kokemus. Tämän vuoksi moni saattaa rohkaistua tai innostua itsekin kansainväliseen vaihtoon osallistumisesta.

Tarkastellessa avoimen kysymyksen vastauksia vaihdon markkinoinnin kehittämisehdotuksiin liittyen nousi esille, että opiskelijat kaipaavat yhteistä toimintaa koulussa olevien vaihto-opiskelijoiden kanssa. Koulun opiskelijoiden halu tutustua koulun ulkomaalaisiin vaihto-opiskelijoihin palvelisi myös ulkomaalaisten sopeutumista uuteen ympäristöön ja samalla molempien kielitaito karttuisi.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut haastava tehtävä. Siinä vaiheessa, kun aloin työstämään kyselylomaketta, ymmärsin aiheen olevan melko vaikea. Aihe on laaja, joten oli hankala rajata aihetta. Tämän vuoksi kyselylomakkeen laatimisessa uhrautuikin yllättävän paljon aikaa. Tutki ja kirjoita kirjasta (Hirsjärvi ym. 2004.) luin, että vaikka tutkimuksen aihe on vastaamisen vaikuttavin asia, voidaan lomakkeen laadinnalla ja kysymysten tarkalla suunnittelulla tehostaa tutkimuksen onnistumista.

Vaikka kyselylomakkeen laatiminen vei paljon aikaa, analysointivaiheessa kyselylomake osoittautui hieman ongelmalliseksi. Olisi ollut järkevää hahmotella etukäteen kyselyn muuttujat ja lajitella kysymykset sen mukaisesti (Liite 4). Nyt jouduin ryhmittelemään kyselylomakkeen kysymykset jälkeinpäin ja se tuntui hankalalta. Tästä tietenkin opin, että helpottaakseni analysointia tulevaisuudessa lajittelen muuttujat numeroineen loogisempaan järjestykseen. Ongelmallisesta tekijästä huolimatta mielestäni tulokset tuli kohtuullisen hyvin analysoitua ja ryhmiteltyä. Tärkeintä oli tietenkin, että kyselylomake oli selkeä ja helposti ymmärrettävä mikä

mielestäni toteutuikin hyvin. Kyselylomakkeella onnistuin saamaan vastaukset kaikkiin tutkimuskysymyksiin.

Opinnäytettä tehdessä tiedon haku- ja atk-käyttötaidot ovat kehittyneet sekä kärsivällisyys on selvästi kasvanut. Työn myötä olen oppinut tarkastelemaan asioita kriittisesti sekä olen kehittänyt taitoa tehdä selviä johtopäätöksiä. Johtopäätös onkin, että kaiken kaikkiaan opinnäytetyön teko on hyvin opettavainen prosessi.

Tämän opinnäytetyön tuloksia voidaan käyttää lisäämään Satakunnan Ammattikorkeakoulun Porin hoitotyön opiskelijoiden kiinnostusta kansainvälistä vaihto-opiskelua kohtaan.

15 JATKOTUTKIMUSAIHEET JA KEHITTÄMISHAASTEET

Tämän opinnäytetyön tuloksia ei voida yleistää, sillä kysely tehtiin vain yhden organisaation pienelle osalle. Yleistettävyyys paranisi, jos tutkimus tehtäisiin koko organisaatiolle. Tämän vuoksi jatkotutkimusaihe-ehdotuksena voisi olla koko SAMK:n hoitotyön opiskelijoille tehtävä tutkimus kansainvälisestä vaihdosta. Näin saataisiin selville, eroavatko tutkimustulokset paikkakunnittain.

Toinen mahdollinen jatkotutkimus voisi käsitellä sitä, miten vaihdossa olleet SAMK:n Porin hoitotyön opiskelijat ovat kokeneet kansainvälisen vaihdon. Tämä tutkimusaihe toisi toteutuneet kokemukset esille sellaisinaan eikä esimerkiksi pelkkinä kuvitelmina.

Opinnäytettä tehdessäni mieleeni tuli ideoita kansainvälisen vaihdon markkinoinnin kehittämiseen. Yksi kehittämisidea voisi olla sivusto SAMK:n Porin Sosiaali- ja terveysalan omalla sähköisellä kotisivulla. Sivustolla voisi olla vaihdossa olleiden kokemuksia ja heidän mielipiteitään kohdepaikastaan sekä muita tietoja paikasta

opiskelijan omasta näkökulmasta. Liitteenä voisi olla kuvamateriaalia. Näin kaikki opiskelijat voisivat omalla ajallaan tutustua vaihdossa olleiden kokemuksiin ja voisivat mahdollisesti innostua itsekkin kansainvälisestä vaihdosta. Järjestettyyn kansainväliseen vaihdon tiedotustilaisuuteen ei välttämättä jokainen opiskelija halukkuudestaan huolimatta aina pääse.

Toinen kehittämisidea olisi ulkomaalaisiin ja koulun omiin opiskelijoihin liittyvä. Olisi mielestäni hyvä, jos koulussa järjestettäisiin pienet tervetuliaisjuhlat ulkomaalaisille opiskelijoille heidän tänne saapuessaan. Juhliin voisivat osallistua kaikki ne koulun opiskelijat, jotka olisivat halukkaita tutustumaan koulun ulkomaalaisiin vaihto-opiskelijoihin. Tutustuminen ulkomaalaisiin vaihto-opiskelijoihin sujuisi näin nykyistä helpommin.

LÄHDELUETTELO

Aho, O., Lehtonen, J., Raunio, A. & Virtanen, M. 1994. Ihminen ja kulttuuri. Helsinki: FINTRA.

Alanko, H. & Rousku, K. 1998. Työ ja koti maailmalla. Muuttajan valmentautumisopas. Helsinki: FINTRA.

Aro, M. 1998. Opiskelijana vieraassa kulttuurissa. Helsinki: Opetushallitus.

Aspinwall, L. & Staudinger, U. 2006. Ihmisen vahvuuksien psykologia. Helsinki: Edita.

Gram, I. 2000. Kansainvälisyyttä käytännössä: suomalaisten vaihto-opiskelijoiden kokemuksia ulkomailla opiskelusta. Helsinki: Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus.

Haikonen, J., Kiljunen, P. 2003. EVA raportti. Mitä mieltä, suomalainen? EVA:n asennetutkimuksien kertomaa vuosilta 1984-2003. kustantaja: Taloustieto oy. Painopaikka: Yliopistipaino 2003. EVA.

Heikkilä, T. 1998. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: OY Edita Ab.

Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K. 2001. Johdatus sosiaalipsykologiaan. Helsinki: Edita.

Hildén, R. 2002. Ammatillinen osaaminen hoitotyössä. Helsinki: Tammi.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: TAMMI.

Höijer-Brear, V. 2002. Raha, rakkaus ja rohkeus. Selvitys satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden näkemyksistä kansainvälisen liikkuvuuden esteistä. Satakunnan ammattikorkeakoulun raportit. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Iivanainen, A., Jauhiainen, M. & Pikkarainen, P. 2001. Hoitamisen taito. Helsinki: Tammi.

Ketolainen, J. & Lehmusvaara, T. 1997. Erasmus, sokrates ja suomi. Korkeakoulutuksen eurooppalainen ulottuvuus 1992-1997. Helsinki: CIMO.

Kotila, H. 2003. Ammattikorkeakoulupedagogiikka. Helsinki: Edita.

Lahti, H. 2007. Monikulttuurinen työyhteisö. Sairaanhoidaja. 5/2007, 22-23.

Maria, K. & Junkkari, L. 2003. Nykyajan paimentolaiset. Työ ja koti ulkomailla. Helsinki: Otava.

Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. 1997. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Helsinki: WSOY.

Simola, R., Heikkinen, K. 2003. Monenkirjava rasismi. Joensuu: Joensuu University Press Oy.

Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2006. Osat kohdallaan. Pori: Kehitys Oy.

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus. 1997. Hoitotyön suunta. Strategia laatuun ja tuloksellisuuteen. Hoitotyön projektiryhmä. Jyväskylä: Gummerus.

Tanner, K. 2002. Ulkomaille muuttajan opas. Helsinki: Gummerrus.

Tikka, I. 2004. Suomalainen lapsi maailmalla. Kolmannen maan kasvatit. Helsinki: Otava.

Tuomi, J. 2005. Hoitotyön teoreettiset ja käytännölliset perusteet. Helsinki: Tammi.

Valtion tiede- ja teknologianeuvosto. 2003. Osaaminen, innovaatiot ja kansainvälistyminen. Helsinki: Edita Prima Oy.

JULKAISEMATTOMAT LÄHTEET

Kiiskinen, R. 2007. Toimistos sihteeri, SAMK, Sosiaali- ja terveysala. Pori. Henkilökohtainen tiedonanto 4.5.2007.

SÄHKÖISET LÄHTEET

Ammattikorkeakoulujen kansainvälisentoiminnan kehittämisverkosto[verkkodokumentti]. 2004. [Viitattu 20.10.2006]
Saatavissa:<http://www.pinnet.fi/index.html>

Koulutus ja tutkimus 2003-2008[verkkodokumentti]. 2004. Helsinki: Opetusministeriö.[Viitattu 18.10.2006]. Saatavissa:
http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2004/liitteet/opm_190_opm06.pdf?lang=fi

Hakijan opas 2007[verkkodokumentti]. 2007. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu. [Viitattu 20.3.2007]. Saatavissa:
[http://kesy01.cc.spt.fi/samk/samkdata.nsf/documentsadmin/694B76ADB16F3CC7C225720A0021A605/\\$file/samk_hakijan_opas_2007.pdf](http://kesy01.cc.spt.fi/samk/samkdata.nsf/documentsadmin/694B76ADB16F3CC7C225720A0021A605/$file/samk_hakijan_opas_2007.pdf)

Opiskelijavaihtoon[verkkodokumentti].2003.Maailmalle.net. [Viitattu 20.3.2007]
Saatavissa:
<http://www.maailmalle.net/Resource.phx/maailmalle/opiskelemaan/opiskelijavaihtoon.htm>

Erasmus-ohjelma 2007-2013[verkkodokumentti]. 2007.Helsinki: Cimo. [Viitattu 20.3.2007]. Saatavissa: <http://www.cimo.fi/dman/Document.phx/~public/Lomakkeet+ja+ohjeet/Erasmus/LLPERasmusesite.pdf>

Magellan-ohjelma[verkkodokumentti].2007. Pori: Satakunnan ammattikorkeakoulu. [Viitattu 20.3.2007]. Saatavissa: <http://www.samk.fi/>

Nordplus korkeakouluille[verkkodokumentti].2007.Maailmalle.net. [Viitattu 20.3.2007]. Saatavissa: <http://www.cimo.fi/Resource.phx/cimo/nordplus/nordplus.htx>

LIITE 1/1

HYVÄ KYSELYYNI VASTAAJA

Olen Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelija. Teen opinnäytetyön, joka koskee SoTePo:n hoitotyön opiskelijoiden kiinnostusta vaihto-opiskeluun.

Kyselyn avulla pyrin kartoittamaan opiskelijoiden mielipiteitä ja ajatuksia kansainvälisestä vaihto-opiskelusta. Toivon myös saavani ehdotuksia kansainvälisen vaihtomarkkinoinnin kehittämiseen. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää vaihto-opiskeluun motivoivat tekijät sekä estävät tekijät. Tavoitteena tutkimuksella on myös pyrkiä kehittämään vaihtomarkkinointia koulussamme.

Vastaaminen on vapaaehtoista, mutta pyydän ystävällisesti, että täyttäisit kyseisen lomakkeen.

Vilpittömät kiitokset ajastanne ja vastauksistanne.

Terveisin,

Johanna Kauppi

LIITE 1/2

KYSELY KIINNOSTUKSESTA KANSAINVÄLISEEN OPISKELIJAVAIHTOON

Lue kysymykset huolellisesti. Kyselyssä on kysymyksiä joihin vastataan rastittamalla oikea vaihtoehto tai vastataan numeroimalla kiinnostavimmat vaihtoehdot sekä avoimet kysymykset joihin vastataan kirjoittaen.

I TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli:

1 ☐ Nainen

2 ☐ Mies

2. Ikä:

1 ☐ alle 20 vuotta

2 ☐ 20-25 vuotta

3 ☐ 26 vuotta tai yli

3. Minkä vuoden opiskelija olet?

1 ☐ 1.vuoden

2 ☐ 2.vuoden

3 ☐ 3.vuoden

4 ☐ 4.vuoden

LIITE 1/3

4. Oletko päättänyt lähteä opiskelija-vaihtoon?

1 ☐ Kyllä

2 ☐ En

5. Oletko joskus harkinnut lähteväsi vaihtoon?

1 ☐ Kyllä

2 ☐ En

II KOHDEMAAT JA KIELITAITO

6. Mitkä koulumme tarjoamat kansainväliset vaihto-opiskelumaat **kiinnostavat** eniten?
Numeroi kolme kiinnostavinta vaihtoehtoa. (1= kiinnostavin, 2= toiseksi kiinnostavin,
3= kolmanneksi kiinnostavin)

Iso-Britania	<input type="text"/>
Espanja	<input type="text"/>
Alankomaat	<input type="text"/>
Italia	<input type="text"/>
Saksa	<input type="text"/>
Tsekki	<input type="text"/>
Unkari	<input type="text"/>
Tanska	<input type="text"/>
Norja	<input type="text"/>
Ruotsi	<input type="text"/>
Muu, mikä? _____	<input type="text"/>

LIITE 1/4

7. Arvioi kielitaitosi. Rastita mielestäsi oikea vaihtoehto. (1=erittäin hyvä, 2=hyvä, 3=kohtalainen, 4=huono, 5=en osaa kuin muutamia sanoja/ollenkaan)

	1	2	3	4	5
Ruotsi					
Norja					
Saksa					
Ranska					
Englanti					
Espanja					
Unkari					
Italia					
Tanska					

8. Onko/olisiko kielitaitosi mielestäsi riittävä pärjätäksesi vaihdossa?

1 ☐ Kyllä

2 ☐ Ei

LIITE 1/5

III VAIHTO-OPISKELUUN MOTIVOIVAT TEKIJÄT

9. Mitkä tekijät **motivoivat** lähtemään vaihto-opiskeluun? Rastita mielestäsi oikea vaihtoehto. (5=täysin samaa mieltä, 4=jonkin verran samaa mieltä, 3=en osaa sanoa, 2=jonkin verran eri mieltä, 1=täysin eri mieltä)

Motivoiva tekijä on

5   4   3   2   1

- 1 Mahdollisuus lähteä ulkomaille oppimaan hoitotyötä
- 2 Vieras maa ja kulttuuri
- 3 Vieraan kulttuurin tasa-arvoinen kohtaaminen
- 4 Suomalaisen kulttuuri-identiteetin vienti maailmalle
- 5 Suomalaisen hoitotyön tunnetuksi tekeminen maailmalla
- 6 Mahdollisuus tuoda ulkomaalaisia hoitotyön taitoja Suomeen
- 7 Uuden kielen oppiminen
- 8 Kielitaidon kehittäminen
- 9 Itsenäistyminen
- 10 Henkinen kasvu ja kehitys
- 11 Avoimuuden ja sosiaalisuuden lisääntyminen
- 12 Ennakkoluulojen vähentyminen
- 13 Monikulttuurisuuden ymmärtäminen
- 14 Suvaitsevuuden lisääntyminen
- 15 Vaihto-opiskelun hyöty työelämää varten
- 16 Vieraan maan opiskeluympäristöön tutustuminen
- 17 Uudet ystävyys-suhteet
- 18 Maailmankatsomuksen avartuminen
- 19 Ulkomaisen työpaikan saaminen

[illegible]

LIITE 1/6

10. Mitkä muut tekijät **motivoivat** lähtemään vaihto-opiskeluun?

IV VAIHTO-OPISKELUN ESTÄVÄT TEKIJÄT

11. Mitkä tekijät **estävät** lähtemästä vaihto-opiskeluun? Rastita mielestäsi oikea vaihtoehto. (5=täysin samaa mieltä, 4=jonkin verran samaa mieltä, 3= en osaa sanoa, 2= jonkin verran eri mieltä, 1=täysin eri mieltä)

Estävä tekijä on

5   4   3   2   1

1	Vaihto-opiskelu ei kiinnosta				
2	Vieras maa ja kulttuuri eivät kiinnosta				
3	Kulttuurishokki pelottaa				
4	Vaihto-opiskelu on liian suuri elämänmuutos				
5	Sopeutumattomuus				
6	Sosiaalisuuden puute				
7	Huono kielitaito				
8	Ennakkoluulot				
9	Rohkeus ei riitä				
10	Vaihto-opiskelusta ei ole hyötyä työelämää varten				
11	Opiskelijavaihto saattaa hidastaa valmistumista				
12	Vaihto-opiskelusta ei tiedoteta tarpeeksi				
13	Puuttuu kiinnostava kohdema/-kaupunki				
14	Taloudellinen tilanne				
15	Seurustelu tai perhe				
16	En tahdo lähteä yksin				
17	Olen kuullut negatiivisia kokemuksia opiskelijavaihdosta				

LIITE 1/7

12. Mitkä muut tekijät estävät vaihto-opiskeluun lähtöä?

V OPISKELIJAVAIHDON MARKKINOINNIN KEHITTÄMINEN

13. Millä tavoin opiskelijoiden kiinnostusta kansainväliseen opiskelijavaihtoon voidaan **lisätä**? Rastita mielestäsi oikea vaihtoehto. (5=täysin samaa mieltä, 4=jonkin verran samaa mieltä, 3= en osaa sanoa, 2= jonkin verran eri mieltä, 1=täysin eri mieltä)

Kiinnostusta lisää

5   4   3   2   1

- 1 Jos opiskelija-vaihdosta saisi enemmän tietoa
- 2 Jos kohdepaikkoja on tarjolla enemmän
- 3 Jos kuulisi enemmän vaihdossa olleiden kokemuksia
- 4 Jos saisi suuremman rahallisen tuen
- 5 Koulussamme oleviin vaihto-opiskelijoihin tutustuminen
- 6 Jos voisi lähteä kaverin kanssa vaihtoon
- 7 Jos vaihtoaika olisi pidempi
- 8 Jos vaihtoaika olisi lyhyempi
- 9 Jos perusteltaisiin paremmin vaihdon hyödyllisyyttä

14. Millä tavoin opiskelijavaihtomarkkinointia voitaisiin kehittää?

LIITE 2

ANOMUS

Johanna Kauppi

18.12.2006
Metsämiehenkatu 17 B 6
28500 Pori
050-3079807

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveystieteiden
Toimialajohtaja
Inkeri Ruuskanen

TUTKIMUSLUPA

Pyydän kohteliaimmin tutkimuslupaa opinnäytetyötäni varten.

Olen Satakunnan ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelija. Opinnäytetyöni tavoitteena on kartoittaa tekijöitä, jotka joko motivoivat tai estävät vaihto-opiskeluun lähtöä. Tavoitteena tutkimuksella on myös pyrkiä kehittämään vaihtomarkkinointia koulussamme.

Opinnäytetyön aineiston kerään kyselylomakkeella helmikuun 2007 aikana. Kyselylomakkeet annan kohderyhmän opettajille ja opettajat jakavat ne edelleen opiskelijoille. Pyydän ryhmän opettajalta aikaa siihen, että opiskelijat voivat täyttää lomakkeet tunnin ohessa sekä palauttavat täytetyt lomakkeet samalla kertaa opettajalle.

Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista ja se palautetaan nimettömänä. Käsittelen lomakkeet luottamuksellisesti ja hävitän ne heti, kun en tarvitse niitä enää. Opinnäytetyön pyrin esittämään valmiina huhtikuussa 2007. Opinnäytetyöni ohjaajana toimii lehtori Liisa Hokkanen (02-620 3428)

Kunnioittaen

Johanna Kauppi

Liite 3 vain painetussa opinnäytetyössä

LIITE 4

TUTKITTAVAT MUUTTUJAT JA NIITÄ VASTAAVIEN KYSYMYSTEN
NUMEROT KYSELYLOMAKKEESSA

Muuttujaryhmä	Muuttujan numero lomakkeessa
I Taustatiedot	1
Sukupuoli	2
Ikä	3
Minkä vuoden opiskelija	4
II Kohdemaat ja kielitaito	6-8
III Vaihto-opiskelun motivoivat tekijät	
Hoitotyöhön, opiskeluun, työpaikkaan liittyvät	9,13,14,23,24,27
Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvät	10-12,15,16,21
Henkilökohtaiseen kasvuun ja kehitykseen liittyvät	17-20,22,25,26
IV Vaihto-opiskelun estävät tekijät	
Itse vaihto-opiskeluun liittyvät	29,32,39,40
Vieraaseen maahan, kulttuuriin ja kieleen liittyvät	30,31,35
Henkilökohtaisiin asioihin liittyvät	33,34,36,37,41-44
V Opiskelijavaihdon markkinoinnin kehittäminen	
Vaihdon informaatioon, kohdepaikkoihin ja kokemuksiin liittyvät	47-49
Rahalliseen tukeen, vaihto-opiskelijoihin tutustumiseen ja kaverin kanssa lähtemiseen liittyvät	50-52
Vaihtoaikaan ja vaihdon hyödyllisyyteen liittyvät	53-55